Do Võ Phi Hùng, Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường

NHẬT BÁO NGHỊ LUẬN CHÁNH TRỊ KINH TẾ XÃ HỘI VĂN HÓA

Tự Do

TIẾNG NÓI CỦA NGƯỜI VIỆT TỰ DO

Giá 5c : PHẠM VĂN LUÔNG

Quản nhiệm : KIỀU VĂN-LÂN — Tổng thư ký toà soạn : LÊ VĂN-TIẾN

Báo-quán : 25-27-29, Võ-Tánh — Saigon — Điện thoại sự đồng 24.421

Năm thứ Mười.—Số 1.847 Thứ Bảy 11-5-63

ĐỌC NGÀNG SỐ TRANG

- Đăng đề tin về việc xảy ra ngày Phật đản
- Vấn đề « Việt Cộng mưu chiếm một khu đồi lập Chánh phủ ở miền Nam » hiện nay đã đi đến đâu (TRANG 2)
- Nha Tổng Giám Đốc Trung, Tiểu học vụ xác nhận số mở kỳ thi Trung Học I đặc biệt để các thí sinh trước được thi lại

VỢ GIA ĐÌNH

Tổng Thống tiêu xài hoặc hoặc, dân biểu Phi luật Tân uất hận

MANILA (UPI) 9-5.— Hôm nay, một thông tấn viên gần bên phái tại Quốc hội Phi luật Tân vừa đề cập tình của bà người con của tổng thống Pi [illegible] nước Pháp.

[illegible] Barcelona Cabangbang [illegible] đăng đối lập [illegible] đưa vấn đề [illegible] và quay thành một đề mục chính trị gai góc để chỉ trích chính sách của tổng thống Macapagal. Ông tố cáo rằng các con của tổng thống đã đi chơi một cách hết [illegible] chính-đích khác hẳn của tổng thống chủ trương đơn giản.

Ba người con này là, Arturo 21 tuổi, Gloria 16 tuổi và Diosdado Jr 11 tuổi, đã đáp chiếc tàu Cloenland của tổng thống đi Mỹ cùng bà nội. Sở báo chí phủ tổng thống tuyên bố rằng cuộc du hành này nhằm mục đích giáo dục.

Ba người con này là, Arturo 21 tuổi, Gloria 16 tuổi và Diosdado Jr 11 tuổi, đã đáp chiếc tàu Cloenland của tổng thống đi Mỹ cùng bà nội. Sở báo chí phủ tổng thống tuyên bố rằng cuộc du hành này nhằm mục đích giáo dục.

CHỨC VỤ KHÓ KHĂN NHẤT Ở MỸ

(phụ trách A-Đông Sự-vụ) vào tay ông HILSMAN,

chuyên viên Mật Vụ và du kích chiến

AI LAO : Căng thẳng, nhưng Vạn Tượng vẫn đầy cờ, vui vẻ mừng ngày Phật đản.

Roger Hilsman phụ trách Viện Đông Sự Vụ

HOA THỊNH ĐỐN (UPI) 10-5. — Hôm thứ năm, ông Roger Hilsman, được bổ nhiệm làm phụ tá ngoại trưởng phụ trách Viện Đông Sự Vụ (nhác lại : ông giữ trọng trách về Mật Vụ và là cựu chuyên viên du kích chiến, ông vừa đi dự Hội nghị Honolulu).

Tham dự buổi lễ tựu chức của ông Hilsman, ngoài các nhân viên cao cấp tại bộ ngoại giao Mỹ, còn có các vị đại sứ Mỹ ở ĐNÁ.

Ông Dean Rusk nói về ông Hilsman như sau: "Ông Hilsman hiểu rõ sự khác biệt giữa một vấn kiện tại Hoa thịnh Đốn và một hiến cố nào xảy ra cách hàng mấy ngàn dặm. Chức vụ mới của ông Hilsman là một trong những chức vụ khó khăn nhứt trong chính phủ."

Ai Lao : Tướng Singapo kêu gọi

ĐÔNG KINH (UPI) 8-5- Tướng Sinarpo, tư lính quân đội Pathet Lào kêu gọi tướng Khong Le, tư lính quân đội Trung lập, trả lại tự do cho 35 sĩ quan và binh sĩ Pathet Lào bị bắt qua những cuộc giao tranh mới đây tại Đồng Chum

Tướng Khong Le vừa thăm chớp nhoáng Vạn Tượng để hội đàm với ông Phouma.

Hoàng thân Souphanouvong đòi...

VẠN TƯỢNG(REUTER) 9-5.— Hoàng thân Souphanouvong lãnh tụ Pathet Lào đã bác bỏ đề nghị của thủ tướng Souvanna Phouma mở cuộc thương thuyết giữa hai phe trung lập và Pathet Lào tại thủ đô hoàng gia Luang Prabang. Ông Souphanouvong đưa ra đề nghị nếu có thương thuyết thì phải mở tại Khang Khay.

Nhưng Hoàng thân Phouma tuyên bố không có ý định gì trở lại Khang Khay để bàn đề cập đến những chương thuyết trong lúc này.

Hiện thời tại Vạn Tượng, hôm qua, người ta đã treo cờ xí để ăn mừng ngày Phật đản và người ta đã đốt pháo bông bắn bộ vông Cửu Long trong khi mọi người vui vẻ dự hội.

Ông Thanat Khoman bình luận

VỌNG CẢC (Reuter) 9-5. Chiều qua, ngoại trưởng Thái Lan Thanat Khoman nói rằng hoàng thân Souvanna Phouma không nên từ chức thủ tướng chính phủ Ai lao vì như thế "sẽ mất hết cũng sân". Ông giải thích : « Vì cần phải tiến tạo lại lực lượng. Pathet Lào gia nhập chính phủ liên hiệp. Hiện nay, bộ binh vào một giai đoạn mới : diệt trừ đối lập, cũng cố địa vị để kiểm soát hoàn toàn Ai Lao ».

Mặt khác, thủ tướng Thái Lan Sarit Thanarat tuyên bố rằng chia đôi nước Ai lao « sẽ không đi đến đâu hết » và làm như thế chỉ là tối điền việc phân chia như ở Đại Hàn hay Việt Nam.

Ông nói rõ thủ tướng Ai lao sẽ không từ chức, ít nhất là không từ chức trước khi có phiên nhóm của quốc hội. Sau hết, ông cho biết rằng Mỹ sẽ không hành động gì hết ở Ai lao nếu không có sự thỏa hiệp của hội nghị 14 nước tại Genève bảo vệ nền trung lập Ai lao.

Bộ Ngoại giao Mỹ và quyền của Uỷ Hội Q.T

HOA THỊNH ĐỐN (AFP) 9-5. — Hôm thứ năm, bộ ngoại giao Mỹ nói nhận bản rằng Uỷ hội Quốc tế kiểm soát đình chiến có quyền đi lại tự do ở Ai lao, kể cả ĐồngChum. Bộ đã tuyên bố như vậy sau khi Pathet Lào công bố rằng « bất cứ ai trong Uỷ hội quốc tế đến Đồng Chum đều « bất hợp pháp ».

Lễ Phật Đản ở Huế

- Thông báo chính thức cho biết Bộn không đề nghị lựu đơn vào đám biểu tình 3.000 người ở trước Đài phát thanh Huế lúc 7 thường đón thời 1 thường đón và 8 binh sĩ bị thương.— Trật tự đã được lập lại hồi nửa đêm — Ông Bộ trưởng Nội vụ đã ra xem xét tại chỗ.

XE LỬA ĐỤNG TRUNG 7 PHÁI MÌN của V.C. ở giữa Tuy Hoà và Qui Nhơn

- 6 toa lật, 5 hành khách bị thương nặng.— 4 V.C. bị bắn chết tại chỗ.
- 2 tiểu đoàn V.C. cố sống lớn đánh 1 lấp chiến lược ở Năm Căn (Cà Mau).

35 ngày hành quân Phượng Hoàng ở Quảng Trị, 23 V.C. chết, 2 bị bắt, 20 xin hàng, lực lượng chính phủ 14 chết, 38 bị thương.— V.C. gặp quân đội chính quy ở Tam Kỳ 3 tên giặc bỏ mạng, 4 tên khác bị bắt— 10 ngày hành quân Bình Định, 24 V.C. bị giết, 1 bị bắt, quân chính phủ 2 từ trận — 4.000 dân ở phía Nam Tuy Hoà được cuộc hành quân Thọ Lâm giải thoát.— Hành quân ở Dorlac thu 1 trung liên giết 10 V.C.— 4 cuộc hành quân phối hợp ở Kontum 20 V.C. bị giết trong 2 ngày 7 và 8-5, lực lượng chính phủ 3 người từ trận, 4 bị thương.

SAIGON.— Trong buổi họp báo hôm 9-5 vừa qua, ông Đô đốc Nha Tổng Giám đốc Thông tin cho biết ngày 8-5 hồi 21 giờ 30, Việt cộng lén công chúa xe lửa Nha Trang — Qui Nhơn tại địa điểm cách Phước Lành 5 cây số về phía Bắc trên đường tỉnh lịch Phú Yên — Bình Định. Hay tin, ta cho tăng viện và áng pháo bao vây địa điểm việp.

Trong vụ này đoàn tàu bị mìng 7 quả mìn, toa bộ tăng số 5 toa hành khách bị lật, 7 cầu vấy bị hư, 1 máy xuất bị bắn hư. Năm hành khách bị thương nặng và một số bị thương nhẹ. Ngoài ra, khoảng 100 hành khách bị Việt cộng lôi đi khỏi địa điểm xảy, nhưng sau đó đã được giải thoát.

Kết quả trận đánh : địch, 4 tên chết tại chỗ, ta tịch thâu được một số vũ khí.

Tình - hình các Vùng Chiến-Thuật

Vùng I Chiến thuật

QUẢNG - TRỊ :— Hành quân Phượng Hoàng khai diễn ngày 1-4 đã chấm dứt giai đoạn 1 ngày 5-5 Thống kê gồm đoạn 1 : Ta, 14 chết, 38 bị thương. Địch 23 chết, 2 bị bắt, 20 qui thuận. Ta tịch thâu 3 Mấy 49, 6 Mas 36, 12 lựu đạn, 1 số đạn dược và tài liệu. Ta phá hủy 776 súng, 715 ta lán, 10 ta gạo 5 ta muối 26 ta bắp, 6 bì thóc 14 1 máy ép nén bằng gỗ, 75 mẫu bắp máu.

QUẢNG TÍN : Hồi 10 giờ sáng ngày 7-5, một đơn vị chính quy của ta đã chạm súng với địch tại đồi điểm cách Tam Kỳ 9 cây số về phía Nam. Kết quả : 3 Việt cộng chết.

(Xem tiếp 2 trang 4)

Tuần Lễ Đề Thi

SẼ CÓ KHOÁ THI đặc biệt

SAIGON.— Nhà Tổng Giám đốc Trung Tiểu Học và Bình Dân Giáo Dục vừa cho hay rằng tin Đô Đốc Khi nhận thấy dự luận tỏ ra xôn xao lắm mắc nhân kỳ thi Trung học Đệ Nhất cấp năm nay. Tổng Nha Trung Tiểu học và Bình Dân Giáo dục và Hội đồng Khảo Thí Trung Ương đã trình rõ Bộ trưởng Quốc gia Giáo dục về việc tiến của việc thi cử, những ý kiến đã xảy ra cùng kết quả bằng ngày của cuộc điều tra và những sự kiến sau.

« Ông Bộ Trưởng đã đích thân theo dõi tình hình đó, theo nói cuộc điều tra và đã chỉ thị như sau cho Tổng Nha nhằm tìm cùng như cho Hội Đồng Khảo Thí Trung ương :

1) Vì cần thi trong lúc phép và thẩm quyền của những cơ quan phụ trách điều tra, đồng thời phải tránh làm rối ngày công việc dự, nên các

(Xem tiếp 7 trang 4)

Thăm viếng Đô thành

Lập Trường

Giải pháp lập khu phi nguyên tử

Hội nghị giới giới, nhóm lò vô khí nguyên tử, họp tại Gia Nao, vẫn kéo dài, và ở vào tình trạng bế tắc (1). Mỗi cố vấn đề ngưng thí nghiệm của nguyên tử và kiểm soát tại chỗ, mà bên nào cũng mu ... ân chắc không tin ở bên kia, đã đều vẫn hoàn đây, khiến cho mỗi đầu phiên hội thứ 126, đại biểu xứ Ni Gê Ri A đã thốt lên những lời bi thảm. Mấy nước Á, Phi tham dự hội nghị đình chỉ thí nghiệm và loại bỏ khí giới nguyên tử, ngày nay đã có dịp đề cập nhân vào «cuộc đối thoại giữa người điếc», và được thấy rõ sự ngoan cố từ những đầu lại, chỉ không cần tự đề mà hoặc và những lời [illegible] bác hiểu chiến như khối Cộng thường lôn riêng tuyên truyền.

Từ chỗ bế tắc, ấy, tất mấy nước trung lập cũng cảm thấy rõ sự cần thiết phải vạch lấy con đường hoạt động thế nào cho ích cực hơn, hoặc nên ít ra cũng bảo vệ được từng phần vực cho vũ khí nguyên tử khỏi trần lan khắp nơi. Ngay từ phiên họp thứ 126, đại biểu Hoa Kỳ công nói lên sự lo ngại, vì theo đó hiện thời, trong ít năm nữa sẽ có thêm nhiều nước chế tạo và tồn trữ bom nguyên tử thả tết sẽ nhiều vô số bừa bãi hơn. Những lãnh tụ có thể e ra lính sử dụng ở vũ khí nguyên tử sẽ nhiều hơn, và tự nhiên sẽ đã có nhiều dịp tốt e ... hơn. Tương lai của nhân loại cũng tốt nhiên cũng thêm bất trắc.

Chính vì mối lo sợ vô khí nguyên tử lan tràn, mà thấy phát sinh thuyết hướng lập những khu phi nguyên tử. Nam nước ở Mỹ Châu : Mê Tây Cơ, Bà Tây, Chi Li, Bà Li Vi, E Qua Tơ, ngày 29-4-63 đã ký kết một thỏa hiệp mong lâm cho khu Mỹ Châu La Tinh thành một khu phi nguyên tử. Trong một tuyên cáo chung, nước tuyên bố rằng chính phủ xứ họ sẵn sàng ký kết những thỏa hiệp đa phương với mọi xứ Mỹ Châu—La Tinh đã *cùng cam đoan không chế tạo, không tiếp nhận, không cho thử trên, không thí nghiệm những cố khí nguyên tử hay những dụng cụ phóng cố khí nguyên tử.* Đây cũng là một biện pháp đã tỏ hẹp phạm vi của nguy cơ nguyên tử đe dọa trong mọi cuộc chiến tranh. Nếu khu Mỹ Châu La Tinh hưởng ứng sáng kiến của 5 quốc gia trên, rồi ra nếu số đông các quốc gia ở nhiều khu vực khác cũng theo gương mà lập những khu phi nguyên tử Phi Châu, khu Trung Đông, khu Đông Nam Á, vv... thì sẽ chỉ còn lại một thiểu số có vũ khí nguyên tử đối chọi với nhau, khối lượng gia con số bom tay đặt trên nút bấm ngày hiểm.

Tuy nhiên, đây mới chỉ là một bước nhỏ, vì chỉ là một giải pháp tiêu cực ít hiệu nghiệm nhất. Vì có gì đảm bảo cho những vùng phi nguyên tử tiếp nhận một cuộc tấn công bằng vũ khí nguyên tử ? Thì dụ Đông Nam Á, hoặc Ấn Độ cam kết như lời hô hào của mấy nước Mỹ Châu. Nhưng Trung Cộng trong vòng năm, sáu năm nữa, sau khi chế tạo được mười trái bom nguyên tử

(Xem tiếp 1 trang 4)

(1) *Hiện đương họp kỳ thứ 127.*

Vụ Đại úy LÊ KIM

BẢN CHẾT VỢ SẼ RA TOÀ NGÀY 24-5-63

NHA TRANG. — Theo một nguồn tin thông thạo cho hay vụ án Đại úy Lê Kim gửi vợ sẽ ra thụ án quân sự Nha Trang vào ngày 24-5-63. Vụ này trước đã được ra cho đăng đường ngày 18-4-63, nhưng theo lời yêu cầu của luật sư Thái văn Thịnh, Tòa đình lại, đồng thời, ông chánh thẩm Phan trung Ngôn có tuyên bố mình có bị bàng vội bị can nên có thể gây trở ngại cho sự xét xử.

Đường hướng vụ án Lê Kim sẽ do đoàn thẩm Thân trong Yêm xét xử trong ký 24-5-63.

Kiểm soát ghe, tàu ra vào tỉnh Biên Hoà

BIÊN HÒA. — Với mục đích đề nâng vững tình hình bền định nhằm tạo điều kiện giúp cho lên lại và sự đi chuyển của Việt, vừa rồi vừa của quyền tỉnh biên Hoà có những bản công đồng hoạt được có : kể từ nay đã có sự kiểm soát các giang thuyền, ghe bầu, tàu đò v... tìm thông xuất ngoại trên những sông, rạch trong Tỉnh và giáp ranh Tỉnh.

Đồng bào phải đem theo đủ giấy tờ cần thiết và phải xuất trình cho các Trạm Kiểm soát đặt theo những thôn lân dưới đây :

1) tại Saigon vào Rừng Sát, Sông Soài Rạp, Sông Lòng Tào thuộc Quận Quảng Xuyên B H, phải trình qua Trạm Kiểm soát Bình Khê phụ.

2) Từ Biên Hòa đi Tam thôn Hiệp, Cần Giờ, Phước Tuy phải trình qua Trạm Kiểm soát Tam thôn Hiệp.

3) Từ Biên Hòa đi Lý Nhơn (Quảng Xuyên) qua Gò Công, Định Tường phải trình tại Trạm Kiểm soát An thới Đông.

4) Từ Gò Công, Định Tường và các Tỉnh khác vào Rừng Sát, Quảng Xuyên, Biên Hòa, Saigon phải trình tại Trạm K.S. LêNhơn (XS935.580). Trạm K.S. An thới Đông (XS 961.707) và Trạm K.Soài Bình Khánh. (KNH)

NGA lại mưu can thiệp nữa ở Trung Đông

✱ Hung Gia Lợi : Đức Hồng Y Mindzensty được tự do.

Đức Hồng Y Mindzensty được tự do

BUDAPEST (UPI) 9-5.— Hôm nay, một nhân vật biệt phái của Tòa Thánh lại mở các cuộc hội đàm với các nhân vật cộng sản Hung gia Lợi tại Budapest và đã đưa ra tin cho hay việc trao trả tự do cho Đức Hồng Y Joseph Mindzensty, giáo chủ Hung gia Lợi này chỉ còn là một vấn đề ngày giờ nữa mà thôi.

Có tin cho hay đức hồng y được trả lại tự do ngay hôm nay.

Nhân vật biệt phái đó là đức hồng y Casaroli.

Nga tìm cách can thiệp ở Trung Đông ?

NỮU ƯỚC (UPI) 9-5.— Bình luận về việc Nga Sô ủng hộ bộ lạc Kurdes trong cuộc tranh đấu giành quyền tự trị với chính phủ Irak, nhật báo « New York Times » cho rằng sự việc này sẽ mở đầu một cuộc can thiệp mới của Nga tại miền Trung Đông.

Nga mà giúp bộ lạc Kurdes chỉ nhằm có một mục đích : đạt được một đầu cầu khác cho Nga tại Trung Đông hay ít ra cũng có thể làm cho chính phủ Bagdad ngưng việc tàn sát các đảng viên cộng sản Irak.

Mỹ đối với vấn đề Haiti

BA LÊ (AFP) 8-5.— Tình hình Haiti và Santo Domingo vẫn căng thẳng, và chiến tranh vẫn chờ giờ phát nổ.

Hôm qua, phát ngôn viên bộ ngoại giao Mỹ cho hay rằng Mỹ không phản đối cuộc nhóm họp của Hội đồng Bảo an L.H.Q. do Haiti yêu cầu. Tuy nhiên Mỹ vẫn cho rằng vụ Haiti — Santo Domingo thuộc phạm vi các tổ chức các quốc gia Mỹ châu và mong rằng cuộc khủng hoảng hiện nay sẽ giải làm cho chế độ của tổng thống Duvalier sụp đổ. hồi vì Mỹ cho rằng Haiti là quốc gia Mỹ châu hiện nay có thể bị thu hút mau lẹ vào trong phạm vi của Castro.

Người da đen ở BIRMINGHAM CHIẾN ĐẤU NỮA

AFP — Các lãnh đạo da đen ở Birmingham (Mỹ) đã quyết định tiếp tục cuộc biểu tình sau khi hai vị lãnh đạo chính của họ bị bắt mà một là nhà truyền giáo Martin Luther King, & King đã bị tòi chiếu thư tư và b. kết tội tù 180 ngày với 100 Mỹ kim tiền phạt

Coop sẽ bay 22 vòng Quỹ đạo

HOA THỊNH ĐỐN.— Phi hành gia L. Gordon Cdoper sẽ bay trong một đường bay quỹ đạo 22 vòng. Cuộc phóng dự định thực hiện vào ngày 14 tháng 5.

TỔNG THỐNG đặt viên đá đầu tiên của Trung tâm Giáo dục Y khoa

- Trung tâm sẽ thu nhận 1.500 sinh viên, mỗi năm sẽ có 200 bác sĩ y khoa và 50 nha sĩ tốt nghiệp.

SAIGON (VTX). — Tổng thống Việt Nam Cộng Hòa đã đặt viên đá đầu tiên xây dựng Trung tâm Giáo dục Y khoa thuộc Viện Đại Học Saigon, trong một buổi lễ tổ chức sáng 9-5 tại Cholon, ở góc các đường Nguyễn Tri và Phù Đổng Thiên Vương.

Trên khắp đài danh dự, người ta nhận thấy sự hiện diện của nhiều nhân vật cao cấp Việt Nam và ngoại quốc, trong số có Phó Tổng Thống Nguyễn ngọc Thơ, ông Chủ Tịch Quốc hội, ông Chủ Tịch viện Hàn Hiến, các vị Bộ Trưởng trong số có ông Trương công Cửu, Bộ Trưởng Đặc nhiệm Phát triển Nông Nghiệp, Xã hội, các vị đại diện Ngoại giao và Lãnh sự đoàn, Đại tướng Lê văn Tỵ, Thượng tướng Trần Văn Đôn, đại diện Việt Nam Cộng Hòa ông Đô trưởng Saigon và các ông Joseph L. Brent, Giám đốc Phái Bộ Viện trợ Kinh tế Mỹ, Lý sự Thời Việt Tường Việt Đại học Saigon, cùng nhiều vị Dân biểu và Khóa Trưởng Đại học.

Tổng Thống đến lúc 8 giờ 30.

(Xem tiếp 3 trang 4)

Áp dụng Luật lao động

CÁC CAI THẦU PHẢI CÓ THẺ HÀNH NGHỀ

- *Thủ tục lập thẻ cai thầu rất đơn giản.— Chủ thầu đúng cai thầu không có thẻ hành nghề sẽ có thể bị phạt*

SAIGON.— Nha Tổng Thanh Tra Lao Động và An ninh Xã hội vừa ra thông tư nhắc nhở các chủ thầu có đúng cai thầu được vô.

Theo Điều 63 Bộ Luật Lao động, chủ thầu muốn đảm nhận việc làm đem ra Thanh tra Lao động ghi tên người này vào sổ bộ thanh tra Cai thầu và xin cấp cho Giấy xin thẻ hành nghề cai thầu.

Chiếu Điều 66 Bộ Luật Lao Động, khi các thầu trên tránh hoặc khước khước các trái vụ đối với công nhân, chủ thầu phải thay thế cai thầu khi nhận của trái vụ đó (tuỳ lương, tùy cấp khoản nghề bằng số tiền của bồi thường tùy nơi lao động, tùy phạt cấp gia đình, v.v...).

Vậy để khỏi vi phạm Luật Lao Động và để ngăn ngừa mọi cai thầu có vô ý ra tay ăn hoặc khiến khuyết trách vụ đối với công nhân, Nha Tổng Thanh Tra Lao Động và An ninh Xã hội khuyên chủ thầu nên khi dùng cai thầu nên :

1) Trực tiếp với Ty quản lý Lao động địa phương để xin giấy tờ cần thiết và Sở Kiểm Tra và xin cấp thẻ Cai thầu. Thủ tục này rất đơn giản và chỉ thi hành một lần đối với cai thầu đã được thông qua Ty Lao động.

2) Kiểm soát thường xuyên việc thành các trách vụ lao động của

(Xem tiếp 8 trang 4)

Thể thức xin phép xây cất nhà lại

SAIGON.— Hiện ở Đô thành có hàng vạn nhà là thuộc các Quận phải xin chứa xây cất lại theo lịnh mới đây của nhà cầm quyền đã đề phòng bão loạn.

Để giúp đồng bào hiểu biết rõ thể thức xin phép cùng là những qui định và khu vực xây cất, nơi nào chỉ được thay đổi bằng nhà tôn, cây, vườn, vung nào chỉ được xây cất bằng thấp, nhà gạch ngói... chúng tôi đã đề bài sau các cơ quan liên hệ được biết như sau :

Thay vách, lợp nóc...

Nếu đồng bào chỉ lợp nóc lại bằng thiếc, fibro cement hay một vật liệu không dầu bền hơn hoặc sửa chữa chút đỉnh bên trong nhà nhưng sửa cần nhà bếp... thì phải xin phép tại quận nhỉnh cư ngụ.

Những vườn đã xây không được; quá phạm vi của nhà, không thay đổi bao đã đã có phép cải sửa cũ.

Theo lịnh của Quận, Phòng Tư pháp C.S. quận sẽ nhắc nhở quyền của cấp tốc và đơn xin phép đã cho Quận cứu xét mau lẹ.

Những sự thay đổi lớn như : làm lầu thêm, nới rộng cho vì nhà ra, sửa đổi mái nhà... đồng bào cần xin phép những ở Tòa Đô Chính, Sau khi Ty Kỹ thuật và Ty vệ sinh cứu xét, xong thì mới được cấp giấy phép.

Vậy đồng bào nên coi theo cách thức trên, tuy trường hợp mà xin phép, cho khỏi mất thì giờ và đồng thời, nếu mà vi phạm có thể bị phạt nặng khi sửa đổi, xây cất lại bất hợp lệ. (TTL)

TIN ĐẶC BIỆT CỦA Tự Do

Đảng và chính phủ Hồ Chí Minh tiếp tục phá hủy các Chùa, đình và đền miếu

Đào được cột đá cổ từ thời Bình ở khu Hoa Lư tỉnh Ninh Bình

- Chính phủ cộng sản tiến hành công tác mở rộng ở các đồi phương, phá các nơi thờ tự, thậm chí phá cả các nghĩa trang để lấy gỗ và gạch ngói dùng làm vật liệu xây cất trụ sở đảng.

Tin của CÔ THẦN

Phụ trách trường hợp thông tin của TỰ DO tại miền Bắc vĩ tuyến 17

Vào Bắc tháng Hà Nội vừa công bố ngày 7-4-1963 cho biết : [illegible]

Nhân đây, trong khi đào đất để lấy gạch xây dựng Hoàng Long tại khu vực đô thành Hoa Lư — kinh đô cổ của nhà Đinh — ở Ninh Bình, nhân dân đã phát hiện một kho cổ khá lớn. Các tăng cất và trong vào hào ở đã đều nay chúng đang nhiều hiện vật như : một đế cột bằng đá cổ của nhà Đinh (năm 968-980).

(Xem tiếp 6 trang 4)

NHẬN XÉT THỜI CUỘC

Gần đến hồi kết cuộc

Hiện nay, có vẻ gần đến hồi kết cuộc ở Đại Hàn. Sau một thời gian sôi nổi đặc biệt, tin tức đã vắng bặt về việc Đại Hàn, rồi bỗng lại có tin rần rộ, cho hay hai việc :

— Mỹ lại yêu cầu khẩn cấp chính phủ quốc nhân Đại Hàn phải ngưng mọi cuộc tăng tuyển cử đúng đắn để tổ chức chính phủ dân sự

— Và trường Phác Chính Hi (Pak Chung Hi) cũng đã quyết định sẽ mở cuộc tăng tuyển cử đúng đắn để đi đến cuộc thành lập chính phủ dân sự và dân chủ Đại Hàn.

Như thế, trường Phác Chính Hi và phe quân nhân cầm quyền đã nhượng bộ. Nhượng bộ đó còn có nghĩa là dự định đưa việc triển hạn quân nhân ra trong câu dân ý không còn nữa. Nhượng bộ đó sẽ trở nên thật sự nếu trường Phác Chính Hi, đã chấp nhận cuộc tăng tuyển cử sẽ tham dự cuộc tăng tuyển cử ấy được đúng đắn, tức là không còn một sự gian lận nào.

Một tin khác nói rằng trường Phác Chính Hi cũng sẽ ra tranh cử tổng thống. Bây giờ, điều đó không bị các đảng đối lập phản đối nữa. Các đảng đối lập yên chí rằng dầu 10 Phác Chính Hi ra tranh cử, thì cũng sẽ bị gây nát trước ứng cử viên đối lập. Vậy không thành vấn đề. Nhưng dĩ nhiên việc cần riêng với trường Phác Chính Hi, là ông không thể vừa là trọng quân đội, vừa ra tranh cử. Vậy ông phải từ chức hẳn,— và nếu ông không thắng cử, thì cũng không vì thế mà ông quay về chi huy quân đội được. Đàng khác, ông lại không thể tự ý tổ chức cuộc tổng tuyển cử, vì kả tổ chức một cuộc bầu cử bao giờ cũng có thể làm cho kết quả bầu cử bị sai lệc.

Cho nên các đảng đối lập sẽ còn đòi tương Phác chính Hi giải tán chính phủ hiện hữu để nhường lại cho một chính phủ lâm thời có trách nhiệm tổ chức bầu cử. Nếu việc này cũng xong nữa, thì việc Đại Hàn kể là xong. Dĩ nhiên, các đảng đối lập cũng có thể không cần trường Phác giải tán chính phủ này, miễn là có những điều kiện chắc chắn, bảo đảm cho cuộc tổng tuyển cử Quốc Hội và bầu cử tổng thống được đúng đắn.

Tội nặng nhất là nhân vụ hộ bộ Xít Ta Lin đã đem những thối tha tàn ác của chế độ Cộng Sản độc tài phơi bày ra khiến cho mọi người đều kinh tởm.

NHỊ LÂM NGOẠI SỬ

Nguyên tác của NGÔ KÍNH TỬ
Bản dịch của NGUYỄN HOẠT

Đến ngày hai mươi lăm từ lúc còn tối đất, Ngưu lão đã trở dậy cuốn gói tất cả chăn, màn, mền gối đem lên để trên mặt quầy hàng để ngủ vì nhà cu chỉ có một gian với một nửa cầu phòng hẹp, một nửa gian dật quầy hàng bán đồ tạp hóa rồi một nửa gian dùng làm nơi tiếp khách quăng trong còn lại sau chỗ tiếp khách được ngăn ra làm phòng cô dâu. Ngay hôm đó Ngưu lão phải nhường chiếc giường cho chú rể làm giường cưới rồi cùng với Ngưu Phố lế mễ khuân đồ đạc : nào mắc trướng mới, nào trái chiếu răng mân, nào chăn gối bảy lần chiếc giường.

Ngoài ra cu lại cho đi sắm thêm một chiếc bàn con nữa đem về kê ngay trước chiếu sở trông ra hồ, nơi đó có chút ánh sáng mặt trời chiếu vào để cho cô dâu có chỗ bày gương lược mà trang điểm. Việc xếp xếp bày biện xong xuôi, ông chầu mới nhận thấy rằng như thế thì không có chỗ đun bếp nên Ngưu lão lại phải dựng lên ở khoảng sân sau nhà một túp lều bằng cỏ lau rồi để phên ngăn ra để làm bếp. Đâu tái mặt tối mất xuốt cả một buổi sáng trong rồi ông cu mới giao tiền cho Ngưu Phố đi mua các thứ để làm cỗ.

Liền đó trông ra thấy bên nhà cu họ Bốc đã sắm sanh đầy đủ : nào là mấy chiếc gương vài cái lược, nào chăn, mền bình dựng trà, một đôi thùng chăn và hai chiếc gối rồi cu sai người con cả là Bốc Thành sếp gọn vào một gánh để gánh sang. Vào khắc cửa Bốc Thành đặt gánh xuống rồi chắp tay vái chào Ngưu Lão.

Ngưu lão thấy thế trong lòng cảm thấy không yên, chạy ra đón mời Thành ngồi chơi rồi vội vã đến quầy hàng lấy một chiếc hộp, mở ra để mời lấy hai chiếc bánh quái cùng một ít quả thiên qua (1) ngâm đường bày ra đãi rồi rót một chén trà hai tay sẵng lên đưa mời Bốc Thành mà rằng :

— Thật là làm nhọc công cụ với các bác bên ấy quá khiến gia này đứng ngồi không yên.

Bốc Thành thưa :

— Xin bác đừng làm thế ! Đây là việc trong bổn phận

của chúng cháu.

Nói xong ngồi ngồi uống trà. Vừa hay lúc ấy Ngưu Phố, đầu đội mũ con sò mới, mình mặc áo dài bằng vải xanh mới, chân đận giầy mới, sở bí tất mới trông thật sạch sẽ tươm tất, tự khoái đi vào.

Thảo sau nó lại có một người ta, hai tay khệ nệ xách mấy xác thú rất lớn, hai con gà một con cá rất to lại thêm mấy món măng khô, rau cần và dưa muối, toàn là những món ăn làm sẵn của đất Phúc Kiến; còn chính Ngưu Phố cũng cầm trong tay mấy món gia vị như dầu muối. Ngưu Lão vừa trông thấy chàu vội bảo :

— Đây là cậu ve mấy, mau mau ra làm lễ đi.

Ngưu Phố bân buông bỏ mấy thứ nắm trong tay ra rồi hướng về phía Bốc Thành, nó chắp tay vái và quỳ xuống mà lạy 1 lạy xong đứng lên, nó đem tiền trả cho người mang đồ nếu rồi thu lượm tất cả các thức đem xuống bếp.

Một lát sau, người con thứ hai cu họ Bốc tên là Bốc Tín cũng lại bê một chiếc rương nhỏ sang trong đựng đầy những kim chỉ và mấy đồi mũi hài thêu của cô dâu ; kế đó Bốc Tín lại bưng sang một mâm lớn trên có đặt mười chân đựng trà quả để cho cô dâu làm lễ bái yết tôn đường sáng mai. Cụ Ngưu gọi Bốc Tín ở lại uống trà và gọi Ngưu Phố ra lễ cậu Hai. Anh em họ Bốc ngồi nán lại một chốc rồi cả hai vái chào Ngưu Lão ra về.

—Khách đi rồi Ngưu Lão thân xuống liệp thu thập đồ nấu để làm cỗ đón rượu. Bên rộn mất cả một ngày. Đến buổi chiều, cụ lại lên quầy hàng lấy ra một đôi nến đỏ thắp dài thập lên trong phòng cô dâu, trên mỗi cây nến lại có cắm một bông hoa thông thảo, đoạn cụ lại nhờ người mời hai bà hàng xóm đi đón dâu hộ : hai bà đón cô dâu sang phòng mới rồi thì bắt đầu lễ đuốc hoa (2).

Ngưu lão đã sửa soạn một mâm cỗ đặt ngay trong phòng mới để riêng cho cô dâu ăn cùng hai bà đón dâu còn riêng cụ thì loay hoay trong phòng khách kê một chiếc bàn ra, thắp nến lên rồi bầy biện nào là chén, đũa, bát đĩa : bày xong cụ cho mời cả ba cha con cụ họ Bốc sang.

Thoạt tiên Ngưu Lão rót đầy một chén rượu đăng lên gọi là để mừng cô trời đất, sau đó mới rót đầy một chén nữa nâng trên tay đưa mời Bốc lão mà rằng :

— Bây giờ một nhà thân ái là nhờ ở ông anh cùng các bác bên ấy có lòng thương, lòng biết ơn của tôi trong tình huynh đệ không sao nói ra cho hết được.

Khốn nỗi nhà tôi là một nhà cùng khổ không thể sửa soạn có bàn nghi lễ cho nó đồng thể diện được, chỉ xin cô chén rượu nhạt nay để kính mời ông anh, nhân thể hai bác lấy ngón xuống đầy uống rượu với chúng tôi. Từ giờ phần mọi việc đầu kể như là trông cậy vào ông trạch như trời như bể của cụ và hai bác.

Nói xong cụ Ngưu cảm động chắp tay vái cụ Bốc đương lên lễ đáp. Ngưu lão lại nân nỉ mời Bốc Thành và Bốc Tín vào trên.

Hai người ba lần bảy lượt chối từ sau cùng đành vâng cụ Ngưu mà ngồi xuống. Ngưu lão nói :

— Thực quả đây không đáng gọi là một tiệc rượu mừng đã là trong tình chỉ thân với nhau xin đừng chê cười. Ngoài ra tôi lại xin thưa một lời là : « Nhà tôi chẳng có gì đáng giá, hai món trà và than thì không đến nỗi thiếu. Vậy bây giờ ta hãy đun ấm nước, chọn lấy thứ trà thật ngon pha ra để lưu ứng thân gia của tôi lại đây ta nói chuyện với nhau đến hết năm canh để chờ khi trời sáng hai trẻ chúng nó ra làm lễ hai ông chúng nó, như thế cũng là được cái lòng của hai anh em ta là những kẻ cùng khổ.

(Mai tiếp)

(1) Thiên qua : một thứ dưa hoa nở quả mầu đỏ, quả ăn được sắc đông lâm mới.

(2) Hoa chúc : nghĩa là đốc hoa, lễ gọi một lần đầu tiên giữa cô dâu chú rể fò sau khi cô dâu được chọn nể nhà chồng trong ngày cưới.

Phòng Mạch cổ truyền
BÙI-VĂN-THƯ
Cọi Mạch trị : Hen-Suyễn, Ho, Thận Suy, Tim Đau, Sốt Rét Ngã Nước (Chói nước).
Bạn chân, Đàn bạch, Nhọt độc — Đau Bì Kinh người trên xuống, Nhức mỏi, Tê bại, Đau bụng, Đau eo, Đau lưng — Con Nít : Cam, Bì, Kinh các chứng.
331/4a Đường Phan Thanh Giản — Saigon
(Gần công xe lửa số 5, đường 20 cô đi thăng vào)

AI BỊNH YẾU TIM? HỒI HỘP? MẤT NGỦ?
DÙNG An-Thân-Bửu
TRỊ : Các chứng suy nhược thần kinh, và đau tim. Dùng để an thần định trí, mát gan, đỡ nghị, hồi dương khí. Huyết. Thông phát hành.
Nhà chuốc DI-AN-HOÀ
324 Lacaud Fan Saigon
(có đại bán ở các tiệm thuốc bắc) B.Y.T.K.N. số 1184 ngày 13-12-1962

MÁCH NGHỀ

(1069)

HỎI : Xin ông vui lòng chỉ dẫn giúp tôi nghề làm thuốc trừ muỗi, rệp ?

Thuốc gồm có những chất gì? Bao lượng mỗi chất bao nhiêu?

Và những chất đó mua ở đâu ? Sau khi pha thành chai thuốc rồi tôi mang đi bán đâu.

Vậy thủ tục phải xin những giấy tờ gì ?

Và những giấy tờ ấy thì xin ở cơ quan nào ?

Và có buộc phải trình viện Paster không?

Mong ông chỉ giúp cho, thành thực cảm ơn

MAI-THỊ NAI
(Bình Thới Chợlớn)
(Đường quản sự)

ĐÁP : Thuốc trừ muỗi, rệp Thuốc trừ muỗi, rệp là những hóa chất thuốc loại bột DDT, như Malathion, H.C.H, Dieldrin vv... Muốn chế loại thuốc này là những độc dược cho nên phải xin phép chánh quyền và nếu mở tiệm thì có nhiên phải xin môn bài. Hỏi thể lệ mở xưởng hiệu ở phòng kinh tế Thị Chánh.

Mở một xưởng chế tạo ra thuốc sát trùng phải có đủ dụng cụ, máy móc và mua hóa chất ở ngoại quốc ; rất nhiều công việc và vốn. Vậy tốt hơn bạn là đến tìm một tiệm chế tạo thuốc sát trùng mà mua hoặc lãnh mà bán đạo, như hãng Mỹ Tox Huỳnh ngọc Mỹ số 46 Bùi Chu Saigon chẳng hạn.

1 vụ tiện gia tài

● Con thứ bà thừa người anh hộ giúp mạc di chúc sang đoạt gần tới trị giá 10 triệu bạc.

ĐÔ THÀNH. — Theo nhà hành sự thì hồm vừa rồi ông Huỳnh văn Thanh hoạt kiêm nhà ở đường Vĩnh Nam Xóm Cũ (Choloon) đã để đơn lên Biện lý cuộc thưa người anh bà Huỳnh công Bửu, đã gia mạo di chúc, sang đoạt cả 1 gia tài trị giá 10 triệu đồng. Theo tin đồn hồi vụ chuyện xảy ra như sau :

Trong lúc sinh tiền, bà Nguyễn thị Trang ở đường Vĩnh Nam Xóm Cũ (Cholon), ra 1 số đất 2 ngôn thước, và một dãy phố lầu 21 căn tọa lạc tại đường nói trên ; ngoài ra còn 1 số tiền bạc và nhà trang trị giá chừng từ ra 10 triệu bạc.

Lúc bà Trang còn sống, có nuôi 3 người là Huỳnh văn Bửu, Huỳnh công Bửu và Huỳnh thị Dương làm con nuôi và lại còn 2 người con công nợ khác của bà Đỗ văn Trang và Đỗ thị Mai Thăng. 11.8.57, bà Trang ghi đặt lại gia sản đó, nói tóm tắt, và giao cho anh Huỳnh công Bửu đứng trong coi. Nhưng từ khi anh Bửu đứng trong coi, gia tài này thì không còn đứng gì nữa cả người kia và không cho bà được hưởng một phần nào là của mẹ để lại.

Theo đơn thưa, anh Thanh cho biết là những người con nói trên, không phải là con chính thức của cha mẹ anh vì bà Trang nhận họ làm con nuôi. Vì những người này cũng không có giấy tờ chi chứng thực là con của bà Trang. Tiền hành cuộc điều tra nhà chức trách đã thành đã mở tất cả tòi bồi thăm vấn.

CHUYỆN LẠ THẾ GIỚI

Tài tử chiếu bóng chế tổng thống Kennedy

(REUTER) 4.5 — Hôm nay tài tử chiếu bóng Marlon Brando cùng các tài tử khác gọi một điện tín cho tổng thống Kennedy để phản đối về chính phủ đã thái độ ghê lạnh và các vụ đối xử kém liên quan tới nạn phân biệt màu da tại Birmingham thuộc tiểu bang Alabama.

Điện tín này nhận danh người nguyên vọng của mấy chục triệu người Mỹ da đen là tổng thống sẽ có hành động gấp rút để chấm dứt cho vụ xô xát tanh tưởi hoàn toàn.

Trước đây, trong khi cố gắng vận động tranh cử tổng thống, ông đã hứa hẹn sẽ ban ra giải pháp để thực hiện những mục tiêu cao cả nhưt, trong số đó có nên tự do, một khi ông đắc cử tổng thống Mỹ.

Nhưng ngày nay, chính tổ kết sức biểu mà quan niệm một vụ xuy xét tanh thần hoàn toàn, trong hành động của tổng thống đã xin người trong bao vệ quyền lợi của hơn 20 triệu dân Mỹ da đen ». (Nguyên văn Chính sách đã đến áp mạnh mẽ các cuộc biểu tình của dân da đen mà tổng Kennedy chưa can thiệp).

Cùng ký tên vào điện tín này, có các tài tử như :

Harry Belafonte, Van Heflin, Lena Horne, Frederic March, Paul Newman, Sidney Poitier, Anthony Quinn, Robert Reyan, Shelley Winter, Joanne Woodward.

Chuyện chữa các bệnh trẻ con

Nhà thuốc
THANH-XA
Trước ở Hàng Thiếc (Hanoi) ngoài 30 năm. Hành nghề được nhiều thân chủ tin nhiệm
Ngày 126, Ngô tùng Châu Saigon
Cần tuyển 2 con trai
KN số 321 21-8-62

Đàn NGANG Cung

BẠC NGHỆ

Viết theo lời 1 giáo sư bị học sinh làm sai thì không được cả tìm đến nơi mất. Tự Do 27-4-63

Ngao ngán nhà luân thường đảo, ngược !
Tình thầy trò thuở trước còn đâu ?
Hết cơn nghĩa nặng ơn sâu ?
Chỉ còn nghĩa vụ « dạy » cầu tử đề » ?
Thầy lo « hăng bảo kê » bằng cấp ?
Dạy làm sao thì gặp bội quen.
Nghề giáo còn muốn đua chen,
« Bồi thì giải-sốn » cho đen phải tìm ?
Mình lo gánh « yêu » mình » ngớ ngẩn !
Cứ theo đòi nghiệm nuôn tận tâm.
Dạy chuyện, giảng rõ phương châm,
Bởi bài chăm chỉ lại lầm sửa sai.
Vô được Trò rồng rồi cho đỗ.
Chơi điền dã cho thảo cơn ngông !
Phòng thi cần bút ngồi trông !
Một lo mây lẻ cũng không nước gì !
Bởi vì lệ bởi thì hỏi khó,
Và tính lười nào có học đâu !
Học tới thì phần cô cầu.
Thành tới có mà đi cầu sổ may.
Vô các Cô, các Thầy giám thị.
Chốn phòng thi coi kỹ quân gian !
Phim quay đang đó chẳng « bắn ! »
Bực mình kẻ mở đầm oan thay nhà ?
« Bán chạy phải » quả lo bạc nghề !
Hăng nghiệp nào « bỏ » kẻ chi hay ?
Nghề nào « Đã » bạn xin nay ?
Chỉ xin mách giúp, giao mây khỏi ơn...!

PHÙNG XUÂN

NHỮNG PHÚT HÃI HÙNG

Saigon hơn nửa tháng nay
Đã qua những phút nhọc gây hồ hùng.
Sơ là sợ bóng dung nhà bay
Lo là bệnh (1) « chạy » tứ mình.
Ngày lo quốc sợ thành
Kém ăn mất ngủ sốp thành Ân-Ve

☆

Trời ai bức nhà thơ đưng lên
Gió rung cành từng trận đưa hăng.
Ta ra cho thủ nào bằng
Thế mà nơm nớp đề phòng ấn lo ?
Ai nói to là có cẳng chạy
Nhìn vững đồng là « Chạy » như khung
Rình trời đất một trung trung
Cỏ không khí ngột trong chung nhà hoang

☆

Sợ lửa thế... bất sang « bệnh (1).
Tiếm chích vong hồi vênh ngẩng tin.
Rã người tuy đâu yên yên.
Vì vì trong bệnh mất nhìn được đâu!
Chỉ nhìn thấy nhà đu sau sát
Và kẻ hai hàng lượt lướt qua.
Vần Đồng Hồn Sốp mà Saigon sắc mà.
Đo đây đồng rồi đồng ra vẫn còn ?
Giao đại lộ, đường con, hẩm nhánh.
Gọc bỏ sông, bên cạnh chợ đông.
Ngược lanh vương chút bụi hồng.
Chỉ qua sẽ được sáng trong bội phần.

☆

Ngán đất nhà dân đã hết,
Bệnh hạch đang rần rần phòng ngừa.
Con chuột chết con chó,
Đã thanh lưu v.v. giả trở đi.

LƯU VĂN AN
Phú Thọ

(1) Bệnh hạch Pasteur

Muốn biết CHẮC Thời-Vận may hay rủi cần đến nhà KHOA - HỌC HUYỀN - BÍ
MINH-TRIẾT Chuyên xem chỉ tay và Toán Độn Tiên Tri
Truyền thụ toàn Khoa NHAM - ĐỘN
254 Đại lộ MINH-MẠNG — CHOLON.

20 viên thuốc
PNEUMOREX
Trị các chứng ho:
HO KHAN, HỒ ĐÀM
SỨNG CUỐNG PHỔI
HO GÀ - SUYỄN
Uống
PNEUMOREX
THUỐC HO NGƯỜI LỚN VÀ TRẺ EM
K.N. 104 BYT 14-8-62

TÀI LIỆU CHÁNH TRỊ

TÌNH HÌNH VIỆT NAM HIỆN NAY

có đáng lạc quan không ?

(diễn văn của ông ALEXIS JOHNSON, phụ tá Thứ trưởng Ngoại giao Mỹ)

● Kế hoạch Việt Cộng chiếm một khu vực giải phóng để lập một chánh phủ C.S. ở miền Nam, đã đi tới đâu?

Bộ Ngoại giao Hoa Kỳ vừa công bố nguyên văn bài diễn văn của ông Alexis Johnson, Phụ tá Thứ trưởng Ngoại giao về chính trị vụ, đọc tại Câu lạc bộ Kinh tế ở Detroit (Michigan) và đã cho biết tình hình ở Đông Nam Á dưới nhãn độ « Hoa Kỳ và Đông Nam Á ».

Dưới đây là đoạn cuối bài diễn văn của ông Johnson nói về tình hình ở Việt Nam.

Việt Nam là một nước thụ hưởng một số viện trợ của chúng ta (Hoa Kỳ) trong miền nay (Đông Nam Á) — không những về tài chính và vật dụng, mà cả nhân lực của chúng ta nữa — bởi vậy lẽ đương nhiên chúng ta phải đặc biệt cứu xét những nỗ lực của chúng ta ở quốc gia này đem lại những kết quả như thế nào.

Trước hết tôi xin nói là tôi không tự coi mình như 1 nhà quan sát theo lý thuyết hay trừu tượng về tình hình VN. Tôi đã tham dự cuộc điều đình năm 1954 đưa đến việc chia đôi Việt Nam cùng như quân-đội Pháp phải rút khỏi quốc-gia không may này. Do đó trong những năm tôi công tác ở vùng này tại Hội đồng của Mỉnh ước Liên phòng Đông-Nam Á, tôi đã trực tiếp quen thuộc với một số vấn đề và nhiều lần đi thăm vùng này, gần đây nhất là hồi tháng chạp vừa qua.

Những năm đầu: cuộc xâm nhập của CS

Để đặt vấn đề cho đúng khung cảnh của nó tôi thiết tưởng ta cần phải nhắc lại quá khứ gần đây. Khi Việt Nam bị chia đôi lãnh thổ sau khi bị 8 năm ác chiến đẫy vẻ, không máy ai cho rằng V.N.C.H. có thể tồn tại được bao lâu nữa. Ngoài biết bao vấn đề phải đối phó, Việt Nam còn phải giải quyết vấn đề dinh cư cho 800.000 dân Bắc Việt (lối 7% dân số của miền Nam) tị nạn vào miền Nam. Tuy vậy Việt Nam Cộng Hòa vẫn còn vững và sống một cách đường hoàng là khác, đúng như lời ông Ball đã trình bày ở câu lạc bộ này một năm trước đây.

Như ông Ball đã vạch rõ, Việt Nam Cộng Hòa đã thành công trong việc sáp nhập làn sóng người tị nạn ấy vào xã hội của mình ; cuối cùng trình cải cách điền địa lớn lao đã được thực hiện ; trong 4 năm từ năm 1956 đến 1960 số học sinh Tiểu học đã tăng lên sáp 4 lần ; mức sản xuất thực phẩm tính theo đầu người đã tăng 20% trong khi ở miền Bắc cộng sản mức này hạ xuống 10% ; nói chung miền Nam đã tiến bộ với một nhịp độ khiến người ta phải khâm phục ngay cả trong trường hợp một quốc gia được hưởng thái hòng Chính sách viện trợ hậu hy, một sự tiến bộ quá rõ rệt khiến Bắc Việt không thể nào chịu nổi, nên phe Cộng sản đã bắt đầu tăng gia xâm nhập và vào khoảng năm 1959 đầy mạnh một chiến dịch đã được thảo hoạch và chuẩn bị kỹ càng dưới quyền điều khiển của Bắc Việt. Chiến dịch này đã được Hanoi công khai loan báo vào năm 1960. Như ông Ball đã từng tuyên bố, để đối phó với sự hàm đe nặng, riêng các biện pháp quân sự không thật thì không đủ, dù các biện pháp ấy có được trù hoạch hay thi hành tốt đẹp thế nào — các biện pháp xã hội và kinh tế cũng quan trọng chẳng kém. Ông Ball cũng vạch ra rằng ta không thể mong đợi một chiến thắng mau lẹ và ngoạn mục, trái lại công cuộc này đòi hỏi những nỗ lực kiên trì của người Việt Nam cùng như của chúng ta trong một thời hạn lâu dài — nghĩa là trong nhiều năm.

Ngày nay ra sao ?

Nay một năm đã qua, một câu hỏi tất thích ứng được nêu ra là « Tình thế ra sao ?» Càng ngày càng thấy có nhiều những câu hỏi như vậy, hiển thế nó rất xứng đáng được một sự giải đáp chân thật và khách quan. Tuy nhiên lời đáp đó chẳng giản dị nào. Tôi hãy đã có nhiều người hỏi những câu như vậy vào những năm 1863 và 1943 (khi Hoa kỳ đang có chiến tranh) và có lẽ cũng không được lời giải đáp mãn nguyện lắm đâu.

Nay cầu hỏi đó lại càng khó trả lời trong trường hợp một cuộc chiến tranh du kích. Trong cuộc chiến tranh này không có mặt trận tiền hay hậu để ta có thể phác họa trên bản đồ, cũng không có giới hạn nào vạch rõ miền lãnh thổ của địch để xâm chiếm, lại ít khi có những trận giao tranh lớn để nhận định xem đó là trận thắng hay trận bại. Nhưng có điều chắc chắn là chúng ta và người Việt Nam cùng kẻ trừ bỏ cuối năm 1961, khi chúng ta đây thăng bổ quân viện trợ cho Việt Nam.

Thành thực mà nói, cuộc chiến đấu đã bị thất thế hồi mùa thu 1961, khi Thống tướng Taylor lãnh đạo một phái đoàn đầu tiên tới Việt Nam. Lực lượng Việt cộng đang tăng gấp các cuộc tấn công, chống đánh mạnh hơn và nhiều hơn. Khoảng tháng 9 chúng đã xâm chiếm một tỉnh lỵ trong một đêm và chặt đầu vị Tỉnh trưởng. Mối hàm đọa thực sự lúc đó là bọn Cộng sản có thể giải phóng một khu vực hoàn lãnh nào đó và giữ chân lấy đó, đặt trụ sở « Chính phủ » mà chính Cộng sản sẽ thừa nhận và viện trợ. Cũng vào hồi ấy sự giao thông chuyển vận bị gián đoạn đến nỗi Saigon hình thường là một hải cảng xuất cảng gạo rất lớn, đã bắt buộc phải nhập cảng gạo Hoa kỳ.

Những tình thế đã thay đổi rất nhiều kể từ đó. Nhưng cuộc tấn công của V.C. đã giảm xét rõ rệt vào năm 1962. Các cuộc tấn công của V.C. giảm bớt chỉ còn bằng chưa đầy một nửa hồi tháng giêng năm 1962. Không còn tình lý nào bị chúng tiến đánh nữa, Việt-xuất cảng gạo lại bắt đầu trở lại và người ta hy vọng sẽ trở lại mức bình thường trong năm nay. Về phía VC thì không có mặt khu nào của chúng thoát khỏi sự xâm nhập của quân đội chính-phủ. Có lẽ việc có ý nghĩa nhất là việc bọn V.C. không giám tiến đến việc lập thành những đơn vị lớn hay mở ra một cuộc chiến tranh theo hình thức thông thường.

Vài dấu hiệu mới

Ngoài ra người ta cũng thấy nhiều dấu hiệu tiến bộ khác nữa dân chúng tự động đem tin tức tình báo đến cho Chính phủ mỗi ngày một nhiều hơn. Việt cộng bị mất nhiều khí giới hơn, các mật khu của Việt cộng đều bị đột nhập, các cơ sở thường tiếp tế của chúng bị phá hủy. Nhưng tôi nghĩ rằng ly do quan trọng nhất để chúng ta lạc quan là việc chính phủ V.N. thực hiện chương trình ấp chiến lược.

Công tác đầu tiên trong chương trình xây dựng một ấp chiến lược là chăng tác cơ tính các quân sự nhiều hơn. Một đoàn Dân vệ trong ấp chiến lược huấn luyện quân sự và vũ trang đầy đủ, đồng thời một hệ thống phòng thủ bao quanh ấp được thiết lập. Công tác thứ hai có tính cách hoàn toàn chính trị. Đó là việc bầu phiếu kín một ban trị sự ấp và việc soạn thảo một hương ước do đại diện của dân chúng đảm nhiệm.

Công tác thứ ba thông thường hơn, nhưng cũng không có tính cách quân sự. Đó là việc đặt tại ấp những cơ quan của Chính phủ như cơ quan nông vụ và nông tín cuộc, hợp tác xã hàn phần bón rẻ tiền, trường học và trạm y tế hương thôn. Mục đích là để tạo cho người dân quê một cảm bình tế khiến họ thấy cần phải chiến đấu để tự bảo vệ.

Chiến lược của du kích quân cộng sản là phá hủy lần lần công cuộc trợ giúp của Chính phủ cho dân quê để chia rẽ Chính phủ với nhân dân bằng những cuộc tấn công, ám sát và hàm đọa. Theo nguyên điều của Mao trạch Đông thường được nhắc đến nhiều nhất thì du kích quân cộng sản phải sống giữa dân chúng như cá sống dưới nước. Việc xây dựng ấp chiến lược rõ ràng buộc chặt chẽ dân chúng với Chính phủ nhằm hoạt động của những ban trị sự ấp và rác cơ quan chính quyền trong ấp, đồng thời cố lập hóa bọn Việt cộng khiến chúng mất hết dưỡng tiếp tế cũng như không còn có thể bắt ép dân quê đi lính cho chúng nữa.

Tóm tại mục đích của ấp chiến lược là bắt «con cá» du kích phải thoát ly ra ngoài nước.

Vài con số trong thống kê

Đến nay khoảng nửa số dân chúng (gần 7 triệu người) đã sống trong lối 5.000 ấp chiến lược. Độ 5.000 ấp chiến lược nữa sẽ được tổ chức trước khi kế hoạch này hoàn tất, đã trong giai đoạn đầu là giai đoạn quân sự.

Nhưng việc xây dựng ấp chiến lược đã bắt đầu có kết quả. Khoảng nửa triệu dân trước kia sống dưới quyền kiểm soát của Việt cộng nay đã thuộc khu vực kiểm soát và bảo vệ của Chính phủ. Tinh thần của người dân thôn quê đã lên cao, bằng chứng càng ngày càng có nhiều người tự động đem tin tức tình báo đến cho quân đội Chính phủ.

Việc này là một dấu hiệu chứng tỏ rằng những dân chúng tin tưởng Chính phủ đang thắng, mà họ muốn góp phần vào cuộc chiến thắng ấy để có phần trái qua hiểm nghèo. Có lẽ kết quả quan trọng nhất trong việc này là sự đoàn kết keo sơn giữa nhân dân và chính quyền.

Có điều chúng ta cần phải nêu rõ là mặc dầu có sự góp phần của Hoa kỳ, người Việt Nam đang chiến đấu chống Cộng sản và chiến đấu một cách anh dũng. Khoảng 5.000 người đã chết trong năm qua. Trong số này, phần lớn là binh sĩ, nhưng cũng có một số hương chức, giáo chức và tất cả những nhân viên thật trừ số rất. Cũng trong khoảng thời gian ấy Việt cộng bị hạ chừng 40.000 tên.

Bởi vậy, tôi có thể nói rằng có nhiều lý do để chúng ta lạc quan. Tuy nhiên, đây là một cuộc chiến tranh lâu dài và gian khổ. Bọn V.C. vẫn còn mạnh và chúng rất bền gan. Cũng không có dấu hiệu gì tỏ rằng khối Cộng sản đã thôi nhìn Nam Việt Nam như một cuộc xâm lăng miền Nam Việt Nam nữa. Chúng ta đang phải đối phó với một kẻ thù kiên nhẫn, đang chờ chúng nản lòng, mỏi kẻ thù sẵn sàng chịu đựng gian khổ và hy vọng rằng chúng ta không thể chịu đựng nổi gian khổ như chúng.

Lạc quan

Nhưng chúng ta hãy lăng vì ta đã có một chiến lược tốt và hai. Nhiều tiến bộ đã được thực hiện, và người Việt Nam đã chứng tỏ khả năng hy sinh của họ chúng như ý chí cương quyết của họ, muốn chiến đấu để sống tự do. Như tổng thống Kennedy đã tuyên bố trong

(Xem tiếp trang 3)

CÓ THAI
MÀ BẠCH ĐÁI
Khi có thai mà còn bạch đái hoặc đau rắng, đi dưới, đau thắt ngang lưng, đi đứng khó khăn, đường cái sang gắt, nên uống BÀ ÂN THAI số 43. VÕ VĂN VÂN dược Viện Thầy kê chế (Tiệm thuốc Bắc nào cũng có bán).
K.N. số 133 BYT/QDDP 24-7-62

Thuốc bổ sinh tố
BÉTAMINE 50
Ngon và bổ: MỆT MỎI, ĂN MẤT NGON
ĐAU LƯNG, ĐAU MINH, PHÙ THŨNG
K.N. 137 BYT/QDDP 13-8-62

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường

NÓI HAY ĐÚNG

Thí sinh đánh Giám thị

Vừa rồi tại hội đồng thi Trung học đệ nhất cấp ở Qui Nhơn đã xảy ra nhiều vụ thí sinh hành hung giám thị khiến toàn thể giám khảo đã phẫn nộ, bất mãn, đồng thanh lập kiến nghị lên thượng cấp. Nhưng không hiểu vì lý do gì ông chánh chủ khảo đã... lảng chuyện... thông qua đề cho sự việc trôi đi không được chính quyền địa phương xét đến. Nay nhận được một bức thư của một giáo chức, nạn nhân của phong trào khủng bố giám khảo tại hội đồng Qui Nhơn. Hiệu Chân tôi xin đăng nguyên văn dưới đây để bạn đọc toàn quốc suy nghiệm.

H.C

☆

Quinhơn ngày 4-5-63

Kính gửi ông Nhựt Chân.

Vài năm gần đây mỗi khi mùa thi tới, trên mặt báo chí hoặc trong các chuyện phiếm hằng ngày nhiều người, không nhiều thì ít, chắc cũng đã nghe nói đến chuyện thí sinh hành hung giám thị. Năm nay, ngoài nhỉ lăng của kẻ coi thi đã được một vài nhật báo đăng tải, tôi đã có dịp mục kích một cách sống thực sinh động "ngang tàng" của một số thí sinh ở Qui Nhơn :

— một thí sinh gây thương tích cho một nữ giám thị trong phòng thi,

— một thí sinh mang dao gâm vào phòng thi,

— Ba thí sinh bắn dao đánh vỡ mặt giám thị một cách công khai trước mặt vị phó chủ tịch phụ trách trong tỉnh

— một số thí sinh vây đề áp đảo và uy hiếp tinh thần một giám thị ngay giữa trùng tâm thành phố,

— một số thí sinh tìm rượu đem ngay để hành hung một giám thị (năm sáu lần).

— một thí sinh Đánh một giám thị giữa thanh thiên bạch nhật trước trụ sở thẩm thị trung ương v.v...

Dù dưới hình thức nào đi nữa thì các sự kiện trên cũng đã bộc hiệu một triệu chứng sa đọa, một hiện tượng phi luân lý của một số thí sinh nông nổi ngày nay đang trên con đường xuống dốc của những quái thai thời đại. Nếu chúng ta không tìm cách ngăn ngừa chấn đứng kịp thời thì một ngày gần đây chắc chắn con bệnh trên sẽ truyền nhiễm bạnh hành khắp nơi và mang lại cho nền giáo dục nước nhà một nghĩa lý mia mai và lố bịch.

Chưa xét và đau khổ làm sao khi ta nghĩ đến thái độ trưng phạt ngày nay của nhà giáo đối với học trò : không giám dùng đến bàn tay, cái thước hay cây roi như các cụ đồ xưa vì sợ làm tổn thương và mất nhân vị của người học trò trong khi người học trò lại dùng dao, dao gâm hay «Cứ» đâm đề trả ơn thầy !

Tại sao thí sinh lại có thái độ mất dạy như vậy đối với giám thị trong các kỳ thi ?

— thí vì giám thị đã không đề cho thí sinh chép bài của người bàn cạnh cho họ hỏi người đằng trước, nhìn bài kẻ đằng sau hoặc vì giám thị đã bắt và làm biên bản những thí sinh gian lận mang tài liệu vào xử dụng trong phòng thi ; họ bị hành hung, đa thương vì họ đã hành đúng một cách vô tư, theo công bằng và lẽ phải.

Trong một xã hội còn thâm nhuần đạo lý cổ truyền như Việt Nam, dù cho «*thế giới đã đổi rồi*», ta vẫn chưa có quyền bị quan đề nhìn loại thí sinh «*loạn luân*» mà một cách thô ở lánh đám.

Vì Đạo lý và Giáo dục truyền thống của quốc gia, yêu cầu các cơ quan lập pháp, tư pháp và hành pháp lên tiếng, hãy có phản ứng và hãy hành động để duy trì tôn ti trật tự trong nền giáo dục đã hơn 4000 năm nay.

HOÀNG VĂN LÂN

(giám thị và giám khảo hội đồng trung ương Quinhơn)

BẠN ĐỌC VIẾT

Phụ nữ bán quán sự Quảng Trị yêu cầu

Kính theo nhà báo tránh PNBQS,

Chúng tôi là một nhóm nữ thí sinh Tế tài 1 ở Quảng trị đã đậu khoá huấn luyện Thanh nữ Bán Quân sự khoá I và II tại tỉnh nhà chúng tôi. Chúng tôi nhờ được đọc những các vở giá trị của chúng chí đưa thoại H.L.B.Q.S.P.N chúng tôi xin nhờ quý chúng hàng trước vị việc bất ngờ đó.

Nếu chúng vào đó vì vào chúng thì một thiết giáo kết trở về với Việt Cộng cũng có giáng vào đồng với những người bên trên trong việc Huấn luyện B.Q.S.P.N ở đây cần thiếp đỡ tên cho chúng thì không chúng thể thi đầu đó trong trong cấp đề cho vào bộ sự thị, đang nay mất đến bên nay vì đã khóc, hao sợ đem đã bết, trong tới mới được được giác giá trị nên chúng chúng chí đó.

Chúng tôi thiết nghĩ chúng thanh nữ có tâm hoài nhưn nên cao tuổi thân phụ nữ V.N chúng thì không ngại khó khăn, không sợ gian lao đã hoàng trong nhiệt lên không lời kêu gọi của trung ương tham gia những khóa huấn luyện bán Quân sự Thanh Nữ và đã thi đậu nên những nữ thân khá cao. Trước là để tạo cho mình thành những Thanh nữ biết ngăng nên cao huyết thống Cao trường của nước chính Trưng Trắc, sau nữa chúng tôi được hưởng những đặc ân mà Trung ương đã nêu ra mà biết tại đây là được cộng thêm 1/20 số điểm trong kỳ thi đó tới.

Chúng tôi thiết nghĩ chúng chỉ của cơ quan liên quan và việc H.L.B.Q.S.P.N. ở tỉnh chúng thì cùng với chúng chúng của toàn tỉnh trường cũng có thể có giá trị ít là cho chúng tôi được sống đúng nhiệm vụ điều tên trong khi đó những lăng cốn do Trung ương chỉ đó.

Lại nữa chúng tôi không may ở vào những Tỉnh xa xôi Thì đó như thế nào cũng đã đoạt được trường đặc ân được đúng tam những chúng chí đó.

Kính mong các nhà liên trách và phụ nữ bán quân sự cho xét lại trường hợp của chúng tôi và thông đến cho những nữ bán khoá ở lăng các những thí sinh trước kỳ thi của những con người lo sự trước phải quyết định cuộc đời của mình mà bao cho chúng tôi được đặc ân đúng những chúng chí của chính quyền địa phương của Ở được cộng thêm số điểm 1/20 trong kỳ thi Tế tài 1 sắp tới, chúng tôi thành thật ghi ơn.

Một nhóm nữ thí sinh Tế tài 1 Quảng Trị

Tài liệu chính trị

(Tiếp theo trang 2)

bức thông điệp đọc trước Quốc hội Mỹ : «Mỗi đầu tàn công của C.S đã bị cản đi tại VN».

Lời tuyên bố của Tổng thống có một ý nghĩa lạc quan rất chính đáng và thì nghĩ rằng tới nên chấm dứt câu chuyện bằng sự lạc quan đó.

Điều kết luận trên đây chẳng những chỉ áp dụng cho Việt Nam Cộng Hòa mà còn cho cả miền Đông Nam Á nói chung. Tuy nhiên, tôi không muốn người ta coi đó là một sự lạc quan để bắt bẻ cái thì vì nếu vậy, đâu có thể chứng minh được. Sự lacquan của tôi căn cứ trên niềm tin tưởng rằng, bằng cách làm việc trong sự kết hợp tự do với các đồng tự do, chúng ta đã có một ưu thế mà Cộng sản không thể nào hy vọng gánh đua nổi. Đó là điều mà chúng ta đang thực hiện tại miền Đông Nam Á. Tôi tin chắc sự góp sức của chúng ta là một công cuộc không ngoan nâng suất và nhân dân Hoa Kỳ sẽ tiếp tục kiên trì ủng hộ công cuộc ấy, điều mà bất cứ người phe ta nào cũng phải làm nếu muốn tự do.

Thảo luận về vấn đề Nhà Đất ở Đô Thị

MỘT THÀNH-KIẾN TAI HẠI

trong việc xây cất nhà ở cho dân chúng

« Cần bàn bố chủ các tư nhân đủ phương tiện dễ dài để giúp Chánh quyền thực hiện chương trình kiến thiết đô thị.

Ý kiến của HÀ HUYỀN

(....) Đã có nhiều bạn đã nghĩ đến Việc chánh quyền cần phải lo tranh quyết cấp bách việc xây cất nhà đất cho người dân lao động, vì không có vấn đề xã hội cần bàn bạc quan trọng bằng vấn đề này.

Có lẽ vì thói cuộc lúc nào nhiều việc bất thường hay xảy ra đột ngột và dồn dập như vụ dịch hạch, đót nhà tiết lộ để thi... v... khiến cho chánh quyền cũng nhiều khi không ai rảnh rỗi mà lo nghĩ đến những vấn đề khác đó đó thôi. Nhưng theo thiển kiến, chúng tôi thấy rằng vấn đề hàm nay vấn là vấn đề quan trọng vào bậc nhất mà bất cứ thời cuộc nào cũng không chấp được.

Chúng tôi là số đông những con người đang lo chạy sáng ngừa mặt chỗ đỡ nghỉ ngơi sau những giờ lao lực, vấn đề nhà đất là trung tâm của tất cả vấn đề đối với chúng tôi vậy. Và có lẽ chúng tôi đâu phải là số ít.

Hơn nay các bạn thảo luận đã góp nhiều ý kiến vắt thực tế và đề lưu ý chánh quyền một vấn đề rất quan trọng ấy mà lẽ thì chưa chín của các vấn đề kinh tế, chính trị và cả giáo dục văn hóa nữa, nhất là nó là trung tâm của vấn đề xã hội ngày nay.

Có phải nói thế là nói quá chăng ? Vấn đề nhà đất quan hệ gì đến vấn đề văn hóa ? Thưa có. Chúng tôi chặt vật vất vả đến đỗi chả bao giờ còn lòng đâu nghĩ đến vấn hoá hay giáo dục gì cả. Nhưng, chúng tôi muốn nói đến một vấn đề thiết thực nhất trong việc dự trù (nếu có) của chánh quyền đối với dân để xây cất nhà ở cho dân chúng nghèo là việc nay, phân nói thẳng ra, thì mình Chánh quyền không làm sao thực hiện được. Là vì sao ? Vì lẽ chánh quyền đang bị biết bao nhiêu vấn đề khác rất cần bách (vì là những vấn đề cấp thời) lôi kéo, nên không thể nào bao hiện tất cả được. Như vậy cần phải có người dân phụ giúp.

Nhưng muốn có các tư nhân phụ giúp thì chánh quyền cũng cần giải toả các quyền tập trung công tác vào một cơ quan duy nhất của chánh quyền, mà trái lại, nên giúp phương tiện cho các tư nhân được phép dễ dàng bỏ vốn tập hợp và có quyền xây cất tự do.

Ở các nước dân chủ như ở bên Anh Mỹ người ta rất chú trọng đến sáng kiến của tư nhân. Người dân được quyền tạo tác và là được chánh quyền rất dễ dàng giúp đỡ mọi phương tiện nên dân Giữa chánh quyền và nhân dân bao giờ cũng có một sự thông cảm và hợp tác rất chặt chẽ. Thường chánh phủ hay khuyến khích sáng kiến tạo tác của tư nhân nên chỉ nghành xây cất nhà của bành trướng rất mạnh. Dĩ nhiên là họ không phải làm bừa bãi mạnh ai nấy làm, mà thật sự họ có kế hoạch hẳn hòi và nhân dân (các tư nhân và các công ty) thường được chánh quyền thảo luận và cố vấn, nên chỉ hành động tư nhân được quy trong. Đó là nguyên nhân thúc đẩy các tư nhân hăng hái trong công việc kinh doanh.

Chúng tôi chỉ xin lưu ý Chánh quyền một ít ý kiến vậy thôi. Thật ra, cũng chỉ mước góp vào một vài ý kiến thô thiển để các nhà hữu trách lưu ý, nhất là các vị đại biểu của nhân dân ở Quốc hội có lẽ đang lo soạn một dự luật về vấn đề Nhà Đất cho các bạn đáo ngày cư ở các Đô thị — nếu chúng tôi nghe không lầm.

HÀ HUYỀN

MỘT CUỘC PHIÊU LƯU :

Đi tìm sự bí mật của con đường Tây Bắc ở Bắc Cực

Năm 1845, một phái đoàn do Sir John Franklin cầm đầu khởi hành từ Anh đi Bắc Cực tìm con đường Tây Bắc và rồi biệt tăm. Câu chuyện thực sự ra sao, ta chưa được rõ. Chỉ biết rằng sau một tin nhận được đề ngày 25 tháng Tư 1848 cho biết đoàn Franklin đã từ trần và những người còn lại lần đường về Sông Back River, nhưng rồi không được tin nào khác, có bốn thanh niên muốn tìm hiểu sẽ phải bỏ ra sáu mươi lập thành Phái đoàn Mũ-Britannia. Sau đây là lời tường thuật của Ivan Puyer, đại Anh quốc Tài liệu BINA.

Năm 1845, nhân thám Bắc cực Sir Franklin cầm đầu một phái đoàn khởi hành từ Anh để thám phá con đường Tây Bắc. Cả đoàn sau đó biệt tăm tích. Các đoàn đi cứu sau đó không nhận được gì hơn là một tin đề lại trên một cái lều đóng trại bảo rằng họ tiến tới phía sông Back River. Thế rồi cả bốn thanh niên Anh phát quyết đi tìm sự thật.

Người ta được biết là Sir John Franklin cùng các bạn đồng đội có đúng cả thảy cái lều đóng trại. Người ta tìm ra được sáu lều, nhưng cái lều thứ bảy ra sao thì ta một sự bí mật — sự bí mật mà mấy nhà mạo hiểm trẻ tuổi này nhất định tìm cho ra.

Thực lạ một phái đoàn thám hiểm bắc cực đầu là nhỉ cũng rất vốn kém. Lực lượng Trưởng Đinh nguyên của Hải quân cùng với Phòng Không lực Quốc nội. Đặc biệt cũng tài trợ tài nhiều và số bằng buôn giúp trang bị lương thực, nhưng thật ra cũng chẳng thấm vào đâu.

Từ điểm cho hành ở Hải Beach đến mũ Britannia, đường dài 1250 dặm số, đi mất 6 tuần, trên ba chiếc ca nô Kyak. Ấy, ra đi thì ba chiếc nhưng nên nhớ là phải qua 48 cái thác đầy ca nô chạy mỗi gần hàng hơn 20 dặm số, mỗi lần trường đầu chim lên cả ! Thoát đầu một chiếc khác sau đó cùng chung một số phận. Tới cố hồi một người trong đoàn là Robin Challis rằng anh có cảm tưởng thế nào khi bị lôn nhào xuống giống nước lạnh giá, thì anh đáp :

«Trước hết là rất bực mình. Chỉ mới được ba tháng, không phải đề làm ăn mà chỉ là đi theo người cột trụ là anh mà giá định Công là như mọc rễ thật trường như không có sự gì nhỉ lên nổi. Mặc dầu anh đã nói cho bà Hai và Thơm biết rõ từ một tháng trước rằng chủ trương của Chánh phủ và Mặt trận là nếu thì không chiến để chống giữ. Thế mà những loăng rau rếp cùng các loại rau thơm đã mọc xanh um ở khoảnh vườn sau gian nhà anh ở tạm.

Rồi đến khi việc «tăng gia sản xuất» của vợ và mẹ vợ đã có kết quả lớn, đầu tiên, anh đã cảnh cáo ngay. Lần sự Thơm đặt anh đến bên chuồng gà, chỉ cho anh thấy quả trứng mãn nhân bông nhàm trong ổ mà không nói không rằng, anh đã nói thẳng cho nàng biết là anh sắp được đầu đi công tác ở nơi khác. Lại đến lần nàng bảo mẹ vợ mua rau thơm rau mau mùi hái lần thứ nhất để mua con cá chép lớn về dọn một bữa ăn thịnh soạn, anh đã nhắc một lần nữa rằng nàng không thể mang những luống rau ấy đến nơi mà anh đang sửa soạn lập thành đồn điền dinh cơ dinh cơ kiểu mẫu như kế hoạch đã định cho đồng bào các nơi dưới xuống tản cư lên.

Vậy mà Thơm chỉ mỉm cười như mẫu khi nàng muốn chế nhạo anh vì anh đã nói một chuyện không đâu. Mặc dầu nàng không nói ra nhưng có là nàng cũng một ý nghĩ giản dị như bà Hai. Có được hai gian để ở, một cái bếp riêng, một khoảnh vườn rau đã là hạnh phúc quá.

Kế hoạch tăng gia của hai mẹ con mà anh nghe được loáng thoáng cón là sửa lại chuồng gà rồi mua thêm mấy con lợn giống để tông vào nuôi chung với gà. Nếu chỉ làm được có bấy nhiêu đã đủ là hạnh phúc thì làm sao mà giấc mộng của anh có thể thành được.

Anh nghĩ đến con sông Công lượn lờ quanh những đồi đất chập chùng rồi mở ra ở cánh đồng Bờ Ra thăng bằng cón bỏ hoang. Nơi đó anh đã lựa chọn làm điền điền cho đồng bào tản cư đến lập nghiệp và đã được cấp trên chấp thuận. Hạnh phúc của anh chỉ có thật sự khi nào có lúa chín vàng trên cánh đồng ấy, cỏ hoa ngô phủ trắng những quả đồi ấy. Hạnh phúc của anh không thể nào tách rời với hạnh phúc của những đồng bào mà anh đã nguyện gánh hết công sức để giúp fch. Nên không anh chỉ là một thăng hèn, một thằng chạy trốn trong khi tất cả mọi người đang xông pha trên các mặt trận chống giặc xâm lăng.

(Mai tiếp)

Nhà tướng số

HUỲNH-LIÊN

30 năm kinh nghiệm

Chuyên môn xem TỪ VI, CHỈ TAY, Đoán quá bát TAROT ! cho khỏe học Ai Cập. Cam đoan quả quyết viên đoán việc ĐÃ QUA không đúng không nhận tiền thù lao. Việc XẢY ĐẾN có giấy tờ bảo đảm chắc chắn.

Văn phòng tại 632 Phan thanh Giản Lăng Bà Lớn Saigon.

TÂM TÌNH HẢI CẨU BỔ THẬN HOÀN số 2

Trị MỘNG TINH, DI TINH, HƯỚT TINH, THANH PHẾ, BỔ THẬN, BỔ TINH và BỔ SỨC LỰC.

Cả 2 loại : hoàn mặt và viên đỏ, cùng giá. Nhà thuốc Bắc nào cũng đó bán.

VÕ VĂN VÂN DƯỢC PHÒNG 210-211 Nguyễn Tri Phương Saigon Kiểm nhận BYT số 139/24.7.62

AI ĐAU VỀ BỆNH TRĨ ?

Nội Trĩ hay Ngoại Trĩ, đại viện số điều lần mà đau khóc, hãy nóng nó mọi vô sung, chảy nước vàng lên ngày xanh mạch huyết nên uống

TRƯỜNG PHÒNG TRĨ LÂU HOÀN số 57 VÕ VĂN VĂN gần 25 đường, uống đang nhiều người, đã Vô nhà hiểu kỉ chế.

K.N. số 139 BYT/QCDP 24.7.62

SỞ ĐẬU

(Bạn Trẻ)

Đến nơi chuyên môn điều trị sẽ được mau lành

Nhà THANH-XÁ thuốc

Chuyên chữa bệnh trĩ con, [illegible] & Mang Thiết Hanoi ngoài 40 năm đánh tiếng, nay ở 26 Ngô công Chí Saigon. Cần tìm 2 con rắn. Bạn trẻ muốn mua uống thuốc xổ tả. Gốc bệnh của gió, hay sinh chứng nữ thì khỏe uống thuốc số 55.

Giá 1 ống :

Nhưng : 5 Nguyễn Hoàng.

Huế : 18 Mạc thiên Lưu.

Dalat : 3 Duy Tân.

Qui nhơn : 7 Nguyễn Huệng.

Hue : 18 Mạc thiên Lưu.

Dalat : 3 Duy Tân.

Qui nhơn : 7 Nguyễn Huệng.

Pleiku : 19 Lê Lợi.

Qui nhơn : 49, 47 Võ Tánh

K.N. số 322 21.8.62.

VAI SÚNG TAY CÀY

(Kỳ 62)

Phong sự của VŨ-BÌNH

Đại ủy Quận trưởng và ông cán bộ

Nông dân ăn cơm bữa mai vào lối 10giờ trong khi đó [illegible] khuya ăn trưa, và ăncHiều. Anh Tính rành việc nên đã ăn hồi 10giờ nay. Vì thế mà anh rất vui lòng đưa tôi trở lại ấp cũ.

Anh không lấy tiền công, nó đánh biếu anh ấy hai gói thuốc lá thơm và một bao đường. Nông dân thật là dễ dãi và tốt bụng, khi việc làm của mình hợp với tâm hồn khao khát ánh sáng và chân lý của họ.

☆

Tôi vừa lên ấp cũ thì anh độ trưởng Thanh niên Chiến đấu ở đây vừa hớt xong bộ tóc cho một người khách. Anh quay ra mừng rỡ vì nói lớn :

— Ông đi bất tử quá. Anh em trở lại rất đông để nói chuyện.

Với ông và nọc tập kinh nghiệm đánh giặc theo lối vô khi thô sơ, mà rủi ông đi qua ấp khác nên anh em cố bộ tiếc. Để tỏ lòng tụi nó lại ta ông làm ơn nói về cách bảo vệ các công sự phòng thủ, và lối đánh bằng lựu đạn để cản chân giặc, cho anh em nghe nghiền ông ?

Thật ra thì tôi đói quá rồi, nhưng cũng rằng, vì mình đã có sống thường trực ở nông thôn mà trí hoãn việc giúp đỡ anh em chăng giặc. Và lại, ý muốn *gieo giữ các công sự phòng thủ* và học tập *về lựu đạn chiến* là ý tưởng đáng khen. Tôi nói :

— Tôi đói quá. Ở đây có gì mua ăn được thì tôi vừa ăn vừa thảo luận ý kiến với anh em.

Anh đội trưởng đáp :

— Ô hô ! Cái đó thì tôi đưa sức. Bánh tết nhân đầu nhỏ, thịt kho. Ăn xong thì ông có nước dừa tươi mà uống là có khoe ngay. Ông «làm» theo lối đó không ?

— Làm !

★

Thế là chúng tôi họp nhau trong tiệm hớt tóc. Tôi nhau hết đồng bánh tết rồi bắt đầu trình bày *kỹ thuật bảo vệ công sự phòng thủ.* Kể đến là cách *chuyển thế thủ qua thế công* của một đoàn dân quân kém khí giới chống một tiểu đội chống một trung đội địch và quay rồi một đại đội địch. Vẫn để lựu đạn chiến được lồng vào trong thế này. Xong ba vấn đề thì vừa nếp của bánh tết, đính trên tay tôi đã khô.

Dầu không tìm ra tài liệu gì, phái đoàn thám hiểm Mũ-Britannia cùng đáng được tán thưởng, vì cũng xác định được điểm thăng tin cuối của đoàn Franklin. Họ hẳn để lại một tin tức gì và tin tức đã mất đi khi lều đến bị phá.

Loại du hành này đối với ai thì tốt không biết, nhưng riêng tôi, tôi hẳn chịu. Tôi thích những bãi cát trắng rào và nếu có bể lặt lúp trong một chiếc xuồng thì xin cho lại ấp ở mãi bên nào ấm áp. Thật qua là tôi thiếu tinh thần mạo hiểm.

Bằng cố một người nữ đồng phục xanh cố vẻ nghiêm nghị đi đến với một thanh niên thường phục khác. Anh này [illegible] cho. Tôi tắm [illegible]

Ông ấy lối 24 tuổi, nghiêm trang hỏi tôi :

— Xin lỗi, tôi có nghe nói ông là nhà báo ?

Tôi đáp :

— Dạ phải !

— Xin lỗi ! Ông vào ấp và đi lung tung lại cần hội hợp như vậy, chắc có giấy phépĐại ủy Quận trưởng ?

— Dạ thưa không ạ.

— Thế thì xin lỗi ông nhé. Việc gin giữ an ninh trật tự đề thực hiện quốc sách tại đây phương chúng tôi tương đối có một nề nếp và nguyên tắc. Ở đây thế rất có hại. Yêu cầu ông nên xin phép Đại ủy đã mốt lần thể được. Tình thần cảnh giác buộc tôi phải cho ông hay như vậy.

Tôi đang lúng túng vì phạm luật địa phương, thì anh em và cả ông cán bộ đều ra vẻ chuẩn bị nghiêm trang. Ông Quận trưởng và đoàn tùy tùng tới. Vừa thấy tôi ông đã gọi :

— A ! Anh Vũ ! Anh đã giáp các xã chưa ?

— Dạ chưa ạ !

— Mai cón hội thảo Hương ước một ngày nữa chắc anh rảng ở lại với anh em một bữa nữa chứ.

— Dạ ! Chắc phải rảng chớ Đại ủy.

— Đại ủy cũ quý gì ! Này ! Viết cho ngon lành nhé. Ưu nói ưu, khuyết thì nói khuyết để anh em rút kinh nghiệm chớ đừng bao chuyện ghê ấy ngăn cha. Đi vôn tôi vô đây chơi. Chứ vê !

(Mai tiếp)

Trả lời Y-Học thường thức

— Cô Ngọc TIỀM học sinh, PhuNhơn.

Rất có thể là «mão gà» Nên đến B5 Nguyễn văn Tam, 36 Trần quang Khải Saigon, nhờ trị cho.

— Ô Nguyễn ngọc PHÔN, đạ Lạt thành Tôn, Nhatrang.

1) Đi máy bay, ai cũng bị ở tai.

2) Cả 2 lọ tai đều thiếu nên Nên dùng « Sirop d'Hémoglobine » hoặc «Globiron» mỗi ngày 1 2 ống.

—Bà PHƯƠNG SAI, Nhatrang

1) Bà thử dùng a) «Nédagyl» uống 2 viên lúc đói.

b) « Baume Algipan » : thoa vào chỗ đau mỗi ngày 2-3 lần.

b) « Thiodécarine B.V. Fort» chích mỗi ngày 1 ống vào bắp thịt.

2) Bà nên đến bịnh viện Nhatrang nhờ khám và xin B.S. ở đó giúp giùm thiếu vào xét điều trị tại 1 bịnh viện trong Ở Sg. vì bà là ung thơc.

Ô. Phạm v. PHÁM ở Quảng Tín. — 1) Cấm tiếp tục dùng «Bro-solidine» hoặc «Butalgine»

2) Dùng thêm « Dermocortanon » Pommade » mỗi thoa vào chỗ đa sưng.

Cám Khương từ NHA ở Saigon.

1) Người V.N. cao như cán là vừa vừa.

2) Muốn cao thêm, không có đông thuốc, chỉ cần ăn ngủ cho đầy đủ, thì thể dài thêm như lên đây. « barre fixe », ben lên nhất là ben « crawel » và giữ cho xương sống ngay ngắn trong thì đi đứng, nằm bước ngồi.

SỐ 1.194

— Tôi ở đây. Vướng cái khung xe mắc vào chân nên không đứng dậy được. Chủ hộ tôi vớn.

Anh nhìn rõ bóng hắn in trên nền trời xám nhạt. Hình như hắn bước đi tập tễnh. Khi hắn nhấc cái xe của anh lên, anh nói :

— Đau quá. Có lẽ tôi bị sai chân.

Hắn lại xuýt xoa

— Em cũng bị «nó» vật một cái đau nặng trời giáng.

Bướu cả trán lẫn dầy nay, không biết có chảy máu tươi không ?

Mò mẫm đến bên anh, hắn còn thì thầm :

— «Nó» thông thật anh.Về nhà em phải nhớ người cầu cứu cho «nó» ngay mới được. Hôm nay ngày ta là bao nhiêu, anh nhỉ ?

Tùng bộ chật lấy dầu gội cho khỏi bắt cười. Anh thầm nghĩ rằng đủ cho giá Hòmà có đích thân đây đã thằng nhỏ hi đến khi lão chết lão cũng không thể gặt nổi đc mê tín đi đoan của nó đã biến nó thành một đứa duy vật.

PHẦN THỨ BA

CHƯƠNG II

I.— Mầu tím hoa bèo

Tan phiên hoạ. Công không về nhà ngay vì nhiều lẽ. Anh lang nhức đầu như bùa bổ. Buổi hoạ kéo dài hơn năm giờ đồng hồ liền. Riêng phần thảo luận có dính dáng đến công tác của anh cũng mất gần nửa năng đong hồ. Mà đó là phần được thông qua nhanh nhất. Anh muốn được thở một chút khí trời nhẹ nhàng, hướng một lần giả lanh trước khi phải nói những chuyện con nhức đầu gặp bộ với vợ và mẹ vợ.

Đi sang con đường vắng vẻ ở đầu tỉnh người thợ đóng lưu dưới một gốc cây lớn. Anh rất trong tủ tỉ bảo vừa xin được đề quét bụi đất trên khác, rồi to trước khi ngồi xuống. Anh không sao nên nổi tiếng thở dài khi nhớ lại cảm nói trước khi bắt mạc phiên hoạ của anh Chung. Chủ tịch Hành không tính.

— Các đồng chí hãy cố gắng thuyết phục chánh gia đình các đồng chí trước đã. Chúng ta và gia đình chúng ta phải là những người đi tiên phong trong công cuộc nếu thể không chiến nhỉ. Có như vậy thì quốn chúng nhân đân mới tiêu thể theo. Phá nhà đang ở bề rộng vườn đang cây cảy, đẹp bỏ của hàng đang buôn bán để rút vào rừng sâu hoặc phân tán đi các làng mạc xa xôi để làm ăn, quả là uổt việc làm rất nhiều khó khăn. Tuy nhiên việc đó không phải là không thể làm nổi, mà trái lại, mọi khó khăn sẽ vượt qua dễ dàng, nếu ngay từ ngày đầu tiêu thổ sự quyết tâm của chúng ta kéo theo được sự quyết tâm của đồng đảo quần chúng...

Nhớ kể khăn đó. Công hiển lắm. Nơi đây không như Thủ đô trong đêm tác chiến mà bảo là nhân dân không cần nghe mệnh lệnh của cán bộ chỉ huy cứng cứng đề bồng bế nhau bỏ nhà vừa ăn ủi tàn cư. Đồng nói gì những gia đình đã làm ăn từ bao đời nay ở tỉnh lỵ nay mà hãy xem ngay vợ và mẹ vợ anh.

Chỉ mới được ba tháng, không phải để làm ăn mà chỉ là đi theo người cột trụ là anh mà gia đình Công đã như mọc rễ thật trường như không có sự gì nhỉ lên nổi. Mặc dầu anh đã nói cho bà Hai và Thơm biết rõ từ một tháng trước rằng chủ trương của Chánh phủ và Mặt trận là nếu thì không chiến để chống giữ. Thế mà những loăng rau rếp cùng các loại rau thơm đã mọc xanh um ở khoảnh vườn sau gian nhà anh ở tạm.

Rồi đến khi việc «tăng gia sản xuất» của vợ và mẹ vợ đã có kết quả lớn, đầu tiên, anh đã cảnh cáo ngay. Lần sự Thơm đặt anh đến bên chuồng gà, chỉ cho anh thấy quả trứng mãn nhân bông nhàm trong ổ mà không nói không rằng, anh đã nói thẳng cho nàng biết là anh sắp được đầu đi công tác ở nơi khác. Lại đến lần nàng bảo mẹ vợ mua rau thơm rau mau mùi hái lần thứ nhất để mua con cá chép lớn về dọn một bữa ăn thịnh soạn, anh đã nhắc một lần nữa rằng nàng không thể mang những luống rau ấy đến nơi mà anh đang sửa soạn lập thành đồn điền dinh cơ dinh cơ kiểu mẫu như kế hoạch đã định cho đồng bào các nơi dưới xuống tản cư lên.

Vậy mà Thơm chỉ mỉm cười như mẫu khi nàng muốn chế nhạo anh vì anh đã nói một chuyện không đâu. Mặc dầu nàng không nói ra nhưng có là nàng cũng một ý nghĩ giản dị như bà Hai. Có được hai gian để ở, một cái bếp riêng, một khoảnh vườn rau đã là hạnh phúc quá.

Kế hoạch tăng gia của hai mẹ con mà anh nghe được loáng thoáng cón là sửa lại chuồng gà rồi mua thêm mấy con lợn giống để tông vào nuôi chung với gà. Nếu chỉ làm được có bấy

Bán giá đặc biệt :

6X9

MÁY ẢNH

o đủ các kiểu

o đủ các cỡ

Từ kiểu nhỏ sổ lớn bằng bao diêm cho Trẻ Em (Giá 175đ.) đến kiểu lớn cỡ 9X12 cho nhà nghề...

24X36

6X6

HẠ-LONG

73 đường Pasteur Saigon. (gần Cinema Casino) Ông Nhân

KHÓI SÔNG

Truyện dài của LÝ-THẮNG

TỰ DO

TIN TỨC TIN TỨC TIN TỨC TIN TỨC TIN TỨC

Thủ đô và các tỉnh

BẢO SĨ THƯỜNG TRỰC :

THỨ BẢY 11-5-1963

TRUA : 15g. **CHIỀU** : 19g. đến 6g. sáng hôm sau

B.S. Đỗ-văn-Giu 397, đại-lộ Đồng-Khánh Cholon

Nguyễn-văn-Nhung 228, đường Trịnh-minh-Thế Khánh-hội

Trần-sỹ-Đôn 156, đường Rùi-thị-Xuân Saigon

Nữ Nguyễn-như-Hạnh 58, đường Hiền-Vương Saigon

✱ **Cấu Thư viện đóng cửa 1 tháng.** — SAIGON. — Nhà Giám đốc Văn Khố và Thư Viện Quốc gia vừa cho biết : Thư Viện Quốc Gia (Số, đường Gia Long) Thư Viện Quốc Hội (trong Hội Đồng Quốc Hội) và Phòng xem sách (194-D, đường Pasteur) sẽ đóng cửa theo lệ thường niên từ 15-5-63 đến 15-6-1963 để sửa sang tự sở và kiểm điểm sách báo.

✱ **Hơn 6 triệu đồng quyên giúp đồng bào bị cháy nhà.** — SAIGON. — Ngày 8 tháng 5, Ban Trung ương đã nhận được những số tiền sau đây : 12.000 đồng do báo «Tự Do» đóng góp, một chi phiếu 9.545 đồng của nhà viên Tòa Đại sứ Việt Nam tại Trung Hoa Dân Quốc ; — số tiền 53.632 đồng của Tổng ngân Quốc gia Việt Nam (đã phi trong một tháng các tuần) ; — số tiền 18.000 đồng của nhân viên Tòa Đại sứ Việt Nam ở Hoa Kỳ. Như vậy, tổng cộng số tiền quyên tiền đến hết ngày 6-5 đã lên tới 6.079.181 đồng. Ngoài ra, Ban Trung ương còn nhận được số tiền 1.072 quan của Nhân viên Tòa Đại sứ Việt Nam tại Abidjan sở Côte d'Ivoire.

✱ **Một chế nhà hàng ở các giang trùng được đặc cách cấp 3 triệu đồng.** — TRƯC GIANG. — Kỳ xổ số Kiến Thiết Quốc Gia ngày 7-5-63, loại 5A-AA và AAA. Số 251.177 trúng độc đắc mỗi liên đồng đã may mắn về tay ông Tăng Quang Cao chủ nhà hàng « Tiên Cảnh » Giang Châu ở đường Hùng Vương thị xã Trung giang, trúng cả cặp số 5A, AA và AAA. Nghĩa là, số người đã bỏ ra mua 5 vé số đặc đắc vậy với giá 2.920.000$. Ngoài 3 vé trúng độc đắc, ông chủ « Đông Châu Tiên Cảnh » cho trúng nhiều cặp an ủi khác và 1 cặp ba 5.000$. (15.000$).

(H. Tí)

✱ **Bốn nhóng mộ vô chủ đã nổi rộng phi trường Biên Hòa.** — BIÊN HÒA. — Nhận thấy trên không dài ở phi trường phía trường Biên Hòa, của Miền tỷ Bảo Hàng thuộc địa phận xã Bình Trước quận Đức Tu hiện có nhiều mồ mả của thân nhân đồng tàn. Nay vì nhu cầu khẩn thiết trong việc mở rộng đài bay nhằm phòng ngừa mọi rủi ro đáng đáy đã cho Công Binh đương hàng rào. Tòa Tỉnh Trưởng Biên Hòa vừa thông báo đăng báo được rõ và hàn định trong thời gian 1 tháng (từ 1-5-63 đến 1-6-63) sẽ là thân nhân những nghĩ mộ nói trên, mau gấp đem đến Tòa Tỉnh Trưởng Biên Hòa (Ty Hành chánh) để xin phép cải táng nơi khác. Quá hạn, nếu không có người đến nhận. Chính quyền địa phương sẽ tiến hành việc di táng và mọi sự khiếu nại về sau sẽ không được cần nhắc.

✱ **Đăng báo tìm thư ký cho sở ngoại kiều gặt tiền nhiều người.** — ĐÔ THÀNH. — Cách đây 15 ngày, người ta xem mục quảng cáo ở nhiều nhựt báo Thủ Đô, thấy đăng cáo nhiều thư ký biết Anh văn, làm với một số lương rất hậu hứa tại nhà riêng của ông Cao bá Tước ở đường Trương Tấn Bửu Saigon. Nhiều người lần tìm tới nhà của Tăng Tước, thì ông này vắng mặt, chỉ để viện cớ cần cấp của một số người trên nhà ở Saigon, nên muốn có công việc làm ăn nhanh chóng, thì phải đưa cho ông 1 số tiền trước. Nhiều người đang lúc thất nghiệp lo ngày 2 ngày, người đem 3 ngày cho y. Sau đó Tước viện lý do bận bịu phải vắng mặt hay phòng lại, bảo hãy chờ thư ký đưa bức thư đến xin người tiền nơi ở đường Hàm Nghi, thì sẽ được thâu đụng làm việc. Khi cùng gram đốc sở mà mở thư ra coi thì bên trong chỉ hàm đưa công nhân, ông nên tiền bạc và chỉ chiếc trách. Bên ra mình Đô thành liền mở cuộc điều tra ngay. Tước viên qua tên Tước đã bị bắt về bốt cảnh sát liền lưu thẩm vấn.

✱ **Đánh Cảnh sát để giải vây cho con bạc, Liên gia trưởng bị bắt giải Tòa.** — ĐÔ THÀNH. — Sáng ngày 9-5, nhà chức vách Đô thành có gửi đến Biện lý cuộc 1 ông Liên gia trưởng tên Lý thường Tế 43 tuổi, ngụ số 302/20 bến Lê quang Liêm vì tội đánh và phạm vi cho nhân viên chánh quyền là ân cướp. Nguyên chiều ngày 7-5, tại nhà ông Tế (Liên gia trưởng) có chứa 1 sòng bạc ăn thua lớn. Nhà chức trách hay tin tức đến viếng bắt. Trong lúc nhân viên ăn vô nhà, thì ông Tế giả vờ cho các con bạc biết không cần đánh và phòng cho bàn vào 1 ăn nhà và nhân viên công lực bị thương nặng. Nhờ đó mà các con bạc bỏ chạy gần hết, chỉ còn có 2 người bị bắt. Nhân viên có tịch thâu 4 đồng, 2 đôi giầy, nón bị bắt cho và một số nhà tang. Vì thế mà ông Tế bị bắt về bốt lập biên bản giải Tòa.

✱ **Chở heo lậu toàn cân Cảnh sát đề phòng.** — CHOLON. — Đêm vừa qua, lúc 2 giờ, Lê văn Tâm 34 tuổi, tài xế xe taxi ngụ tại đường Xóm Đất (Bình Thới) lái xe chở 50 kilo thịt heo lậu chạy trên đường Phương lý 15, qua nhân viên cảnh sát đồn xe lại, bắt. Nhưng không nhân viên sở vụ chạy lách và xin của cảnh sát để đi tiếp. Nhưng không người bị nhân viên cảnh sát cởi xe gắn máy rượt theo bắt được đưa về bốt điều tra và giải đến Biện lý Cuộc bắt giam ngày 7-5 Tâm đã bị tống giam vào khám Chí Hòa.

✱ **Giữa ngày lễ Phật Đản sát đánh sập 1 ngôi chùa đã chết Hòa thượng và 10 tín đồ bị thương.** — ĐỨC HÒA. — 10 giờ sáng 8-5-63 nhân dịp lễ Đản sinh Đức Thích Ca Mâu Ni Phật Tổ năm Quý Mão, hòa thượng Nguyễn văn Ân tự Chân Tâm 60 Nhị Phẩm Tăng sáng Chùa Linh Phước thuộc ấp Lộc Giang (Đức Tuấn) tọa tại 1 ngôi chùa trenh thuộc ấp Lộc Bình (Đức Hòa Long An) cùng với hơn 10 người tín đồ nơi đây đã chuẩn bị lễ Phật Đản sinh long trọng. Trong khi hành lễ, hòa thượng Chân Tâm và các tín đồ đang lạy tượng niệm thì ngoài cổng đang mưa dông rầm rầm, khiến người chưa nhớ bị rung chuyển. Lúc ấy, thình lình có 1 tiếng sét vang rõ đánh ngay 1 thân cây đầu lớn trước chùa, làm sống nhánh cây to gần đó rơi xuống đè ngay nơi ngồi chân ấy. Thân rai sấy ra làm cho bốn thương hòa Ân và 10 tín đồ chết tại chỗ và 10 người tín đồ bị trọng thương, trong số có 3 người bị nặng nhất là Huỳnh thị Mười 41 tuổi, Ngô thị Ngọc 26 tuổi và trẻ em Lê Lưu văn Nhiều 30 tuổi e khó sống. Tất cả nạn nhân đều được chôn thường cây cấp và thi hài hòa thượng được đưa về ở Hóc Môn (Gia-Định) để an táng.

N.B.

✱ **Đâm nhau gần chết chỉ vì cái giống chung.** GIA BÌNH Khánh 11g. trưa 8-5, ông Nguyễn công Của 53 tuổi, ở cơn lá Nguyễn Hoàng 25 tuổi, ngụ tại cân nhà số 19/4 đường Nguyễn chí Hoài (Gia Định) có chuyện xích mích với cán Nguyễn văn Ut 20 tuổi, ngụ tại cân nhà số 19/5 bỉ bên, vì chuyện xích mích đến cân nhau rồi sanh ẩu đả đến nỗi Ut đã đâm 14 nhát dao đâm của Ut bị thương nhẹ và bị Ut quyt dao đâm lại ông Của và bắt Hòng bị thương nặng. Nhờ bà con lối xóm can thiệp và chở